

wroclaw.pl

Wpław do Szwecji

Bartłomiej Kubkowski, absolwent Szkoły Mistrzostwa Sportowego we Wrocławiu, jako pierwszy w historii rzucił takie wyzwanie morzu.

str. 9

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 33 (99), 1-7.09.2022

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 10-11

Gotowi na nową przygodę

Sprawdź rozkłady jazdy autobusów 9xx

Od 1 września autobusy 6 linii aglomeracyjnych: 908, 911, 920, 921, 931 i 941 zmieniają swoje rozkłady, a linii 930 – trasę. Zapoznaj się ze zmianami.

str. 6

Festiwal Pierwszej Pomocy w rytmie RKO

Jak szybko opatrzyć ranę? Bezpłatna konsultacja u dermatologa i pomiar cukru. W niedzielę 4.09 zajrzyj na bulwar Dunikowskiego.

str. 14

Безкоштовний проїзд для учнів з України

Від 1 вересня 2022 р. усі учні з України матимуть можливість безкоштовно подорожувати у громадському транспорті.

str. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

Data 1 września kojarzy mi się - a sądzę, że nie tylko mi - z dwiema kwestiami.

Pierwszą jest smutna rocznica wybuchu drugiej wojny światowej. Historyczne dziś doświadczenie niesie za sobą ciężar poczucia osamotnienia, porzucenia, samotnej walki o odzyskaną całkiem niedawno niepodległość.

Wspominamy to wydarzenie co roku - ku przestrodze. Ku przestrodze dla wszystkich, którzy straciliby pamięć o tym, czym grozi milcząca zgoda na tyranie i przemoc.

83 lata temu świat pogrążył się w chaosie wojny, która przez kolejne lata pochłonęła miliony ludzkich istnień. Dziś, gdy

jesteśmy świadkami rosyjskiej wojny w Ukrainie, ta rocznica przypomina nam, że trzeba stawać po stronie ludzi przyzwoitych. Polska, Wrocław, a przede wszystkim Państwo, stanęliście po właściwej stronie.

Drugie skojarzenie to początek roku szkolnego. Dla mnie jest zawsze pewną cezurą pomiędzy „nowym początkiem”, nowymi wyzwaniem, ale także nowymi szansami.

Wiążą się one nie tylko z naszymi najmłodszymi mieszkańcami, którzy rozpoczną na nowo naukę. Myślę także o naszym mieście.

Wkrótce przystąpimy do prac nad przyszłorocznym budżetem, będziemy ponownie w ramach sesji Rady Miejskiej rozmawiali o przyszłości Wrocławia. Wie-

rzę, że będzie to dobra przyszłość, choć czeka nas trudniejszy czas.

Mieliśmy nadzieję, że zakończy się on wraz z końcem pandemii, tymczasem rozpętana przez Rosję wojenna zawierucha wypycha nas w zupełnie nowe, nieznanne naszemu pokoleniu na taką skalę kryzysu. To także z nimi będziemy mierzyli się w kolejnych miesiącach.

Wrocław w swojej historii radził sobie z niejednym kryzysem. Wiem, że podobnie będzie też i teraz. I również tym razem wyjdziemy z nich jako wzmocniona wspólnota.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

POGODA

						
PT. 2.09	SOB. 3.09	ND. 4.09	PN. 5.09	WT. 6.09	ŚR. 7.09	CZW. 8.09
20°C	22°C	20°C	22°C	21°C	23°C	21°C

WROCŁAWSKA AMBASADOR PODBIJA AMERYKĘ

Ma zaledwie 14 lat, ale kocha śpiewać, więc pojechała do USA wygrać konkurs Mam Talent! i podbić świat. Sara James ze Słubic, córka Polki i Nigeryjczyka, jedna z wrocławskich ambasadorków Roku Dobrych Relacji, ma szansę na sławę i milion dolarów. Do finału weszła w brawurowym stylu, doprowadzając swym wykonaniem piosenki Eltona Johna „Rocket Man” jury i publiczność do kompletnego zachwyty. Do stała owacją na stojąco. - Nie ma wątpliwości, to był zwycięski występ, twój talent, twój głos, twój wygląd. To wszystko jest wspaniałe. Jesteś wielką gwiazdą - stwierdził jeden z jurorów Howie Mandel. - Wybór piosenki był po prostu genialny - powiedział inny - Simon Cowell (z nim pozuje > **na zdjęciu**). Finał America's Got Talent 13.09. Wyniki głosowania poznamy dzień później. W Polsce występ Sary będzie można zobaczyć 18.09 o godz. 19.50 w Telewizji WP.

Bezzwrotna dotacja na pracę dla kobiet

20 tys. złotych dla pracodawców z Wrocławia i powiatu wrocławskiego na utworzenie miejsca pracy zdalnej. Projekt jest pilotażem i nowością dla firm. Warto się pospieszyć – liczba dotacji jest ograniczona. Sprawdź, co zrobić, by dostać pieniądze.

Jarek Ratajczak

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w ramach projektu „Aktywna kobieta” przyjmuje zgłoszenia od pracodawców, którzy chcą utworzyć miejsce pracy, która będzie wykonywana zdalnie. To oferta skierowana głównie do branży usługowej i dotyczy pracy biurowej, finansowo-ubezpieczeniowej, marketingu, reklamy, PR, programowania, obsługi prawnej itp. Na ten cel można otrzymać 20 tys. zł w formie bezzwrotnego vouchera na jedno stanowisko pracy, dla kobiety nieaktywnej na rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi lub osobami wymagającymi opieki.

Na szkolenia

Pieniądze mogą być przeznaczone na szkolenia dla bezrobotnej, dofinansowanie kosztów zatrudnienia u danego pracodawcy, sfinansowanie zakupu niezbędnego sprzętu, oprogramowania itd.

Zdaniem Michała Łuczaka, prezesa Dolnośląskiej Izby Gospodarczej, zaletą otrzymania vouchera o wartości do 20 tys. zł jest jego elastyczność. Pracodawca sam decyduje, na co przeznaczy pieniądze. Jeśli niezbędne jest doposażenie stanowiska pracy, może sfinansować zakup sprzętu komputerowego, opro-

Chcesz zatrudnić zdalnie pracownika? Jeżeli to będzie praca dla kobiety, możesz dostać na ten cel 20 tys. zł

gramowania czy koniecznych licencji, ale z tej puli może także sfinansować część wynagrodzenia zatrudnionej osoby.

Bezpłatny e-learning

Oprócz wsparcia finansowego, przygotowano informacje o pracy zdalnej, w postaci bezpłatnego e-learningu. Można się z niego dowiedzieć o tym, jak przygotować i przeprowadzić rekrutację, jak motywować i bu-

dować zaangażowanie pracowników zdalnych czy jak zarządzać zespołami rozproszonymi. Kurs zakończony jest certyfikatem.

Kontakt w urzędzie pracy

Warto się pospieszyć, bo liczba dotacji jest ograniczona. Zasady pozyskania funduszy w ramach projektu na stronie **wroclaw.praca.gov.pl**. Osoba do kontaktu w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu: Elżbieta Rusiec-

ka, tel. 71 770 17 45, e-mail: elzbieta.rusiecka@pup-wroclaw.pl

Projekt pilotażowy pt. „Aktywna kobieta” finansowany ze środków rezerwy Funduszy Pracy w ramach Konkursu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Stabilna praca – silna rodzina” realizują: Lider – Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu i Dolnośląska Izba Gospodarcza oraz Human Partner Sp. z o.o. jako partnerzy. Wartość projektu: ponad 690 tys. zł.

Plan transportowy na 5 najbliższych lat

Urząd Miejski Wrocławia zaprasza mieszkańców i radnych osiedlowych do wyrażenia swojej opinii na temat projektu dotyczącego Planu Transportowego dla Wrocławia na lata 2023–2027. Konsultacje społeczne potrwać od 5 do 25 września.

Paulina Czarnota

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023–2027 to dokument, w którym opisane są działania zwiększające efektywność przewozów realizowanych na obszarze Gminy Wrocław i gmin ościennych.

W planie uwzględniono potrzeby transportowe różnych mieszkańców, w tym osób o ograniczonej mobilności (z niepełnosprawnościami, z dysfunkcjami ruchowymi i osób starszych), nie zapo-

minając przy tym o środowisku naturalnym.

Plan transportowy ma za zadanie określić rozwój publicznego transportu zbiorowego, który celowo powinien stać się realną alternatywą dla transportu indywidualnego. Dlatego Urząd Miejski Wrocławia chce poznać opinie mieszkańców, by włączyć ich do współdecydowania o życiu miasta i wspólnie wypracować najlepsze rozwiązanie. Swoje zdanie może wyrazić każdy podczas konsultacji społecznych, które potrwać od 5 do 25 września.

W tym czasie na stronie **www.wroclaw.pl/rozmawia** będzie można wypełnić e-formularz opinii. Zaplanowano też dyżury telefoniczne. Od 5 do 18 września można dzwonić w godz. 8–10, a od 19 do 25 września w godz. 14–16. Numer telefonu to **606 189 622**.

Spotkanie konsultacyjne „Jaki będzie plan transportowy Wrocławia?” dla mieszkańców odbędzie się 14.09 (środa) o godz. 17.30 na pl. Nowy Targ 1–8, sala 215. Dyskusji będą podlegać takie zagadnienia jak: pla-

nowana sieć komunikacyjna, zasady organizacji informacji pasażerskiej, pożądaný standard usług w przewozach, preferencje dotyczące wyboru środków transportu i kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

Po zakończeniu konsultacji społecznych, wszelkie zgłoszone uwagi zostaną rozstrzygnięte i gotowy projekt Planu Transportu dla Wrocławia na najbliższe 5 lat zostanie przedłożony Radzie Miejskiej Wrocławia do uchwalenia.

Rowerowy Maj Dogrywka – jesienią

5 września startuje dogrywka akcji Rowerowy Maj. W ramach niej, co wiosnę, najmłodszy wrocławianie zachęceni są do aktywnego dojeżdżania do szkoły czy przedszkola. W tym roku majowa kampania zostanie wydłużona o trzy tygodnie września.

W majowej edycji, w zwycięskich placówkach, ponad 90 proc. uczniów i przedszkolaków dojeżdżało na rowerze lub hulajnodze. – Kampania cieszy się rosnącym zainteresowaniem wśród najmłodszych wrocławian, dlatego postanowiliśmy nie czekać do następnego maja i jeszcze w tym roku organizujemy jej dogrywkę – tłumaczy Daniel Chojnacki, oficer rowerowy Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Konkurs Rowerowy Maj Dogrywka potrwa od 5 do 22.09. Zwycięskie klasy i grupy przedszkolne otrzymają grupowe vouchery na filmy w kinie Nowe Horyzonty.

PSZOK-i we wrześniu

We wrześniu Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Michalczyka 9 będzie czynny: w poniedziałki i piątki w godz. 8–19, od wtorku do czwartku – od godz. 8 do 17 i we wszystkie soboty w godz. 8–16. PSZOK przy ul. Janowskiej 51: od poniedziałku do piątku od godz. 7 do 15, w trzy pierwsze soboty września w godz. 7–15. W sobotę, 24.09 będzie zamknięty.

Do 5.09 zgłoś się na Dobry Networking

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej i Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia zapraszają na WRO BIZNES 2022 Dobry Networking i Targi Społecznie Odpowiedzialne 13.09 w godz. 15–19. W programie spotkania ze społecznie odpowiedzialnymi dostawcami i firmami. Zapisy przyjmowane są do 5.09 pod adresem: **1.wroclaw.pl/wrobiznes-zapisy**

Kiedy kaucja za butelki i puszki z napojami?

O wprowadzeniu kaucji na opakowania mówi się od czasów PRL-u. Przez kilkadziesiąt ostatnich lat nie udało się wprowadzić przepisów, które by to umożliwiły. Ale teraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska zapowiada ustawę w tej sprawie. System kaucyjny ma objąć butelki szklane, plastikowe i puszki aluminiowe

Jarek Ratajczak

Zasada działania systemu kaucyjnego jest prosta: kupując napoje w szklanych i plastikowych butelkach, oraz w puszkach, płacimy kaucję. A kiedy zwracamy butelki i puszki do sklepu, otrzymujemy z powrotem swoje pieniądze.

Do złotych

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zapowiada, że system kaucyjny ma objąć wszystkie butelki szklane do 1,5 litra, butelki plastikowe do 3 l i puszki aluminiowe do 1 l.

Ile wyniesie kaucja, jeszcze nie wiadomo; mówi się, że może to być kilkadziesiąt groszy. Konkretna wysokość kaucji będzie określona w rozporządzeniu do ustawy. Na przykład u naszego zachodniego sąsiada, w Niemczech, kaucja za butelkę wynosi 0,25 euro, czyli nieco ponad 1 zł.

Nie do wszystkich sklepów będzie można oddać butelki i puszki, aby otrzymać zwrot kaucji. System kaucyjny ma obowiązywać w placówkach handlowych o powierzchni powyżej 100 mkw. Mniejsze sklepy będą miały wy-

W Polsce ma powstać system kaucyjny. Będzie zwrot pieniędzy za butelki szklane, plastikowe i puszki

bór, czy dołączą do systemu dobrowolnie.

Bez paragonu

Co ważne: zwracając puszkę czy butelkę nie trzeba będzie robić tego w tym samym sklepie, w którym dokonano zakupu. Nie trzeba będzie też okazać do-

wodu zakupu. Kaucję za butelki i puszki będzie można otrzymać w kasie sklepu lub w specjalnym automacie przyjmującym opakowania.

W 2022 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska opublikowało pierwszy projekt ustawy ws. wprowadzenia w Polsce systemu

kaucyjnego na butelki i puszki – chodzi o ustawę o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz ustawy o odpadach. Po konsultacjach publicznych do proponowanych przez rząd rozwiązań wpłynęło kilkaset uwag. Teraz resort przygotowuje kolejny projekt. Planuje się, że w październiku

2022 r. ustawa ma być głosowana w Sejmie.

System kaucyjny ma zacząć obowiązywać w 2023 roku i będzie miał 2-letnie *vacatio legis*. Będzie to okres przejściowy na stworzenie całego systemu odbioru butelek i puszek.

Mniej śmieci

System kaucyjny i zwrot pieniędzy za butelki szklane, plastikowe i puszki to może oznaczać mniej śmieci we Wrocławiu.

– Na razie jest zbyt wcześnie, by móc jednoznacznie ocenić wpływ tego projektu na gospodarkę odpadami komunalnymi – zastrzeżenie Dorota Witkowska, rzeczniczka prasowa spółki Ekosystem, zarządzającej gospodarką odpadami i sprzątnięciem miasta. – Jednakże, wysoce prawdopodobne jest, że wprowadzenie możliwości oddawania niepotrzebnych butelek i puszek do ogólnodostępnych punktów, bez konieczności posiadania paragonu czy też spełniania innych wymogów, może pozytywnie wpłynąć na środowisko, zmniejszenie odpadów zaśmiecających przestrzeń publiczną i zwiększenie odzysku surowców – dodaje.

Dwie przychodnie pod innymi adresami. Które?

Poradnie EuroMediCare w Sky Tower znajdują się na I piętrze

Practimed z ul. Pabianickiej przeniosła się do Sky Tower i teraz nazywa się EuroMediCare. A Centrum Medyczne Zdrowa Kobieta zmieniła lokalizację z Kamiennogórskiej na Żłotnicką.

Błażej Organisty

Więcej lekarzy, wszystkie gabinety na jednym piętrze, numerki do zajęcia miejsca w kolejce, nowe wnętrza. Byliśmy na wizycie w przychodni w Sky Tower, która otworzyła się w sierpniu po przenosinach z ul. Pabianickiej. Większość specjalistów jest dostępnych na NFZ.

Przychodnia Practimed przy ul. Pabianickiej przyjmowała pacjentów przez kilkadziesiąt lat. W podniszczonych wnętrzach, gabinetach z poprzedniej epoki na kilku piętrach. Od sierpnia, po przenosinach do galerii Sky Tower i zmianie nazwy na EuroMediCare, jest schludnie, ładnie,

nowocześnie i wygodnie. Personal mówi, że część pacjentów, zwłaszcza seniorów, początkowo nie była zadowolona ze zmiany lokalizacji. Byli bardzo przywiązani do Pabianickiej. Teraz przyzwyczajają się do nowego miejsca, które zapewnia im większy zakres usług medycznych, w tym nowych lekarzy, elegancko urządzone gabinety i nowoczesne pracownie diagnostyczne.

W przychodni w Sky Tower na NFZ pacjenci zostaną przyjęci w 14 poradniach, w tym internistycznej, ginekologicznej, diabetologicznej czy chirurgicznej.

Gabinety są widocznie oznaczone. Na korytarzach znajdują się

stojaki z wieszakami na ubrania, tablice informacyjne, miejsca na wózki. Udogodnieniem jest także darmowy parking na czas wizyty (do 3 h).

Rejestracja pacjentów na miejscu rozpoczyna się od godz. 7. Można zapisać się dzwoniąc pod nr 71 71 17 400. Żeby spróbować zarejestrować się telefonicznie na ten sam dzień, trzeba dzwonić rano.

Od 29 sierpnia pacjentów, którzy leczyli się w przychodni ADMed przy ul. Kamiennogórskiej 10 (CM Zdrowa Kobieta) lekarze przyjmują w nowym budynku przy ul. Żłotnickiej 17BC. Deklaracje wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej POZ pozostają aktualne.

Ruszyły zapisy na bezpłatne szkolenia dla NGO

Jesteś w organizacji pozarządowej? Możesz zapisać się na bezpłatne szkolenia online dla osób z NGO działających we Wrocławiu. Sprawdź harmonogram, tematy i zasady rejestracji.

Redakcja

Rezerwacji miejsca na szkolenie dokonasz poprzez przesłanie ankiety na mejla: karolina.ciechanowicz@um.wroc.pl lub jej dostarczenie na adres: Wydział Partycypacji Społecznej, Wrocław, ul. Zapolskiej 4, pok. 120. Kontakt pod nr. telefonu: 71 777 76 07. Jedna osoba może wziąć udział w dowolnej liczbie szkoleń.

Zasady rejestracji

Ankieta szkoleniowa i informacja o przetwarzaniu danych osobowych RODO powinny być podpisane. Dodatkowo organizatorzy proszą o wpisanie daty na obu dokumentach. Zasady rejestracji na wszystkie szkolenia są takie same. Po przesłaniu zgłoszenia na mejla przyjdzie link i instrukcja (dwa dni przed rozpoczęciem szkolenia). Do wzięcia udziału w szkoleniu online potrzebny jest komputer z dostępem do internetu lub telefon.

Harmonogram szkoleń

1. Praktyczne i skuteczne techniki treningu uważności Mindfulness

Czas trwania szkolenia: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 19 i 20 września 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 16 września 2022 r.

2. Obowiązki organizacji pozarządowej w zakresie dostępności działań dla osób ze szczególnymi potrzebami

Czas trwania: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 3 i 4 października 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 30 września 2022 r.

3. Kurs podstawowy z ochrony danych osobowych – inspektor ochrony danych

Czas trwania szkolenia: 3 dni – łącznie 16 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 11, 12 i 13 października 2022 r. w godz. 16.30–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 10 października 2022 r.

4. Wprowadzenie do ewaluacji projektów

Czas trwania szkolenia: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 17 i 18 października 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 14 października 2022 r.

5. Dokumenty obowiązkowe i zalecane w przepisach dotyczących RODO

Czas trwania szkolenia: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych.

Chętni z organizacji pozarządowych do wyboru mają kilka szkoleń, wszystkie odbędą się online

Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 2 i 3 listopada 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 31 października 2022 r.

6. Planowanie, realizacja i ewaluacja wydarzeń stacjonarnych i online dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami

Czas trwania szkolenia: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 7 i 8

listopada 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 4 listopada 2022 r.

7. Finansowanie działalności NGO – projekty unijne, środki krajowe, fundraising i crowdfunding

Czas trwania szkolenia: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 14 i 15 listopada 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 10 listopada 2022 r.

8. Skuteczne zastosowanie narzędzi i technik w pracy z dziećmi i młodzieżą w nurcie NVC – komunikacji bez przemocy

Czas trwania szkolenia: 2 dni – łącznie 10 godzin lekcyjnych. Liczba osób w jednej grupie: do 30 osób. Terminy szkolenia: 28 i 30 listopada 2022 r. w godz. 16.45–20.30. Ostateczny termin zgłoszeń: 25 listopada 2022 r.

➤ Szczegóły na: l.wroclaw.pl/szkolenia-dla-NGO

WBO 2022 – drugi etap oceny projektów zakończony

Wrocławski Budżet Obywatelski to część budżetu miasta, o której przeznaczeniu decydują sami mieszkańcy w głosowaniu bezpośrednim. Drugi etap oceny projektów w ramach WBO 2022 został już zakończony. Tegoroczne głosowanie zaplanowano w dniach 23 września – 10 października.

Redakcja

Komentarze z wynikami oceny zostały opublikowane na stronach projektów, a liderzy otrzymali stosowne powiadomienia.

WBO 2022:

- zgłoszono 362 projekty,
- ocena pozytywna – 188 projektów,
- ocena negatywna – 171, w tym

23 wycofane przez liderów,

- 3 projekty realizowane przez Gminę niezależnie od WBO

Ostateczną listę projektów, na które będziemy mogli głosować, poznamy i przedstawimy w pierwszej połowie września, po rozpatrzeniu ewentualnych odwołań.

- Lista projektów na stronie: www.wroclaw.pl/budzet-obywatelski-wroclaw/projekty-2022

Trasa 109 i 249 krótsza od czw. do sob.

Od 1 września wprowadzone zostaną zmiany w kursowaniu linii autobusowych 109 i 249. Spowodowane jest to końcowym etapem prac związanych z remontem ul. Jarnołtowskiej i układaniem nawierzchni na odcinku od ul. Samotworskiej do pętli autobusowej Jarnołtów. Trasa autobusów linii 109 i 249 zostanie skrócona do przystanku Jarnołtowska (Samotworska). Utrudnienia potrwać od 1 do 3 września.

Od sob. do pn. 7 i 17 jeżdżą inaczej

W dniach 3–5 września przeprowadzony zostanie ostatni etap prac związanych z wymianą rozjazdów tramwajowych przy ul. Powstańców Śl. Oznacza to, że w najbliższy weekend pasażerów czekają zmiany w kursowaniu linii tramwajowych 7 i 17. Tramwaje linii 7 zostaną skierowane od ul. Powstańców Śl., przez al. Hallera do pętli Grabiszynek. Pojazdy oznaczone numerem 17 pojadą od ul. Powstańców Śl., przez al. Hallera i ul. Grabiszyńską, do pętli przy cmentarzu Grabiszyńskim. Na odcinku Powstańców Śl./Hallera – Krzyki – Klecina – Giełdowa – Klecina – Krzyki – Powstańców Śl./Hallera zostaną uruchomione kursy zastępczej linii autobusowej nr 702, która będzie kursowała co 10 minut.

Specjalny rozkład 113 i 612 w niedzielę

W niedzielę, 4.09, na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice zostaną rozegrane najważniejsze gonitwy sezonu.

Autobusy linii 612 na odcinku Krzyki – Bielany Wr. – Krzyki będą kursowały wg specjalnych rozkładów jazdy, z częstotliwością: co ok. 60 min w godz. 6–12, co ok. 15 min w godz. 12–19 i co ok. 60 min w godz. 19–23.

Autobusy linii 113 będą kursowały: co ok. 30 min w godz. 5–12, co ok. 15 min w godz. 12–19 i co ok. 30 min w godz. 19–23.

Zaczął się gruntowny remont Pomorskiej

Po Pułaskiego i Curie-Skłodowskiej teraz Pomorska stanie się wreszcie gładka jak stół. Przebudowa tej ulicy i zachodniej części pl. Staszica już się zaczęła i zakończy do marca 2024 roku. Samochody jeżdżą objazdami, trasy zmieniły autobusy i tramwaje.

Mateusz Lubański

Zdemontowano sieć trakcyjną na remontowanym odcinku, rozpoczęły się też prace rozbiórkowe. Pomorska będzie zamknięta przez około półtora roku. Swoje trasy zmieniły dwie linie tramwajowe i cztery autobusowe.

Objazdy dla tramwajów i autobusów

Tramwaje linii 15 i 74 w obu kierunkach jadą objazdem od pl. Staszica, przez pl. Powstańców Wlkp., ul. Chrobrego, Łokietka, Drobnera do Dubois.

Autobusy linii K, 142 i 257 w kierunku centrum miasta jeżdżą objazdem przez ul. Łowiecką, Kurkową, Dubois, do ul. Drobnera. W kierunku przeciwnym autobusy tych linii kursują objazdem od mostu Uniwersyteckiego, przez ul. Cybulskiego, Pomorską, Dubois, Kurkową i Łowiecką, do ul. Reymonta. Pojazdy oznaczone numerem 132 w obu kierunkach przemierzają trasę objazdu od pl. Powstańców Wlkp., przez ul. Chrobrego, Łokietka, Drobnera, do mostu Uniwersyteckiego.

W listopadzie – zastępcza na Osobowice

– Taki układ komunikacyjny potrwa do listopada, kiedy to rozkład jazdy po raz kolejny zostanie skorygowany tak, aby

Teraz: wybrakowana miejscami kostka brukowa, łaty bitumiczne. Po remoncie Pomorska ma być równa

prace były prowadzone w sposób jak najmniej uciążliwy dla mieszkańców – tłumaczy Adam Więcek z Departamentu Infrastruktury i Transportu. W listopadzie możemy spodziewać się zawieszenia kursowania tramwajów przez ul. Reymonta, co oznacza wprowadzenie zastępczej komunikacji autobusowej na Osobowice.

Objazdy dla samochodów

Na utrudnienia powinni być przygotowani również kierowcy. Wyznaczono dwa objazdy. Pierwszy, dla pojazdów do 3,5 t, wiedzie od skrzyżowania ul. Pomorskiej z ul. Dubois przez ul. Henryka Brodatego, ul. Chrobrego i pl. Staszica, do ul. Reymonta. Drugi, dla samo-

chodów ważących maksymalnie 9 ton, prowadzi od skrzyżowania ul. Pomorskiej i ul. Dubois przez ul. Kurkową, Łowiecką, do ul. Reymonta.

Zakończenie kompleksowej przebudowy ul. Pomorskiej zaplanowano na pierwszy kwartał 2024 roku. Całkowity koszt inwestycji to około 66,4 mln zł.

Uwaga! Zmiany na liniach strefowych

Od 1 września autobusy 6 linii strefowych: 908, 911, 920, 921, 931 i 941 zmieniają swoje rozkłady, a linii 930 – trasę. Zmiany i korekty dotyczą zarówno kursów w gminie Wrocław, jak i Siechnice, Czernica oraz Długołęka. Sprawdź nowe rozkłady.

Anna Aleksandrowicz

Linia 908 będzie ponownie kursowała co ok. 15 minut na swojej stałej trasie przejazdu z Dworca Nadodrże do Psar, z wariantowymi kursami do Krzyżanowic i Szymanowa.

Mieszkańcy Blizanowic i Trestna w gminie Siechnice nie będą mieli możliwości skorzystania z linii strefowej 920. Autobusy tej linii w dalszym ciągu będą kursowały

spod Galerii Dominikańskiej do przystanku „Wojnow – pętla”, ale od 1 września z pominięciem przystanków zlokalizowanych w tych miejscowościach. Ostatnim obsługiwany przystankiem na terenie Wrocławia będzie przystanek „Zalewowa”, a kolejnym, już na terenie gminy Czernica, będzie przystanek „Wojnow – pętla”.

Uwagi związane z brakiem obsługi miejscowości Blizanowice i Trestno przez linię 920 należy kiero-

wać do Urzędu Gminy Siechnice. Burmistrz poinformował Wydział Transportu Urzędu Miejskiego Wrocławia, że gmina Siechnice utraciła możliwości finansowe dotowania tej linii w kwocie miesięcznej ok. 6 tys. zł.

Zmienia się trasa autobusu linii 930. Autobusy tej linii od przystanku „Kamieńskiego” w obu kierunkach mają zmienioną trasę. Wiedzie ona ul. Żmigrodzką, mostem Trzebnickim, ul. Zakładową,

Rychtałską i Jedności Nar., a po pokonaniu mostów Warszawskich kończy się na „Kromera”.

Wraz z powrotem uczniów do szkoły wznowiono kursowanie linii strefowej 941 w relacji: Stadion Olimpijski – Kiełców – Szczodre. Korekcie ulegną również rozkłady jazdy linii 911, 921 i 931.

Nowe rozkłady jazdy na www.wroclaw.pl w zakładce **Komunikacja** albo na przystanku.

Wyburzanie Solpolu na finiszu, co tam powstanie?

Niedużo czasu pozostało na pożegnanie się z Solpołem. Rozbiórka znanego domu handlowego przy ul. Świdnickiej zakończy się we wrześniu. Obecny właściciel nieruchomości – firma, której współzałożycielem jest miliarder z rodziny Kulczyków – zdradził nam, co zamierza zbudować w jej miejscu.

Blżej Organisty

Solpol, oddany do użytku w roku 1993, jako pierwszy dom handlowy po transformacji we Wrocławiu, zniknie z powierzchni ziemi nie doczekawszy trzydziestki. Jego obecnym właścicielem jest firma Noho Investment z Krakowa. Prezes Rafał Kula zapewnia, że wyburzanie zakończy się we wrześniu. A potem...

Mieszkania z rozmachem

– W nowej inwestycji powstanie budynek mieszkalny z usługami. Oczywiście część usługowa na parterze, przestrzeń mieszkalna na wyższych kondygnacjach. Ale będzie to pierwsza taka inwestycja, o takim standardzie, we Wrocławiu – zaznacza Rafał Kula.

Na razie trzeba zadowolić się tymi ogólnymi informacjami. Szczegóły spółka ma podać

Rozbiórka Solpolu przy Świdnickiej dobiega końca, po dawnym domu handlowym zostały już tylko gruzy

wkrótce. Czego można się spodziewać?

Spekulacje opierają się na projektach deweloperskich z Krakowa (Dolnych Młynów i Młyny Mogilska) i Katowic (Nadgórników 14). Jak będzie dokładnie we Wrocławiu, jeszcze nie wiemy, ale jedno jest pewne: będzie z rozmachem.

Inwestycja Dolne Młyny to m.in. mieszkania, prywatna sala kinowa, sala fitness, sauna i pokój klubowy.

W Młynach Mogilska oprócz apartamentów zaprojektowano np. biuro z czytelnią, salę kinową, pokój majsterkowicza, a nawet myjnię dla psów. Podobne

atrakcje zaplanowano w Katowicach, gdzie przy ul. Nadgórników zbudują 286 mieszkań.

Premiera we Wrocławiu

Budynek mieszkalny z usługami przy ul. Świdnickiej będzie pierwszą inwestycją spółki Noho Investment we Wrocławiu.

wiu. Założycielami tej firmy są Rafał Kula i znany miliarder Sebastian Kulczyk.

Rafał Kula to absolwent Wydziału Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Obecnie zasiada w zarządach kilkunastu firm inwestycyjnych i deweloperskich. Od dawna angażuje się w projekty deweloperskie segmentu premium.

Z kolei Sebastian Kulczyk ukończył Wydział Prawa Uniwersytetu im. Mickiewicza w Poznaniu. Studiował także w London School of Economics. Przedstawia się jako międzynarodowy inwestor, przedstawiciel czwartego pokolenia rodziny polskich przedsiębiorców. Jest synem Grażyny i Jana Kulczyków. Podobnie jak rodzice trafił na listy najbogatszych Polaków. W 2021 roku zajął 6. miejsce w rankingu magazynu „Forbes” z majątkiem wycenianym na 6,4 mld zł.

W jego biogramie na stronie firmowej czytamy, że jest twórcą fundacji Pho3nix – globalnej organizacji społecznej, która wspiera na całym świecie dzieci i młodzież w realizacji marzeń o sportowej karierze.

Maszkarony i lampy znów na moście Pomorskim

Na ten moment czekaliśmy od 1958 roku, kiedy zdobiące most Pomorski maszkarony zostały zastąpione rurą ciepłowniczą. Oczyszczone rzeźby znów pojawiły się na balustradzie przeprawy.

Michał Kurowicki

W czasie trwającego właśnie remontu rurę usunięto. Potem zdjęto słynne rzeźby i oczyszczono je. W końcu w poniedziałek (29.08) pierwsze maszkarony pojawiły się na balustradzie zabytkowej przeprawy. Przed tygodniem zamontowano tam też oprawy do stylizowanych lamp, które ustawione są na sterczynach, znajdujących się na moście Pomorskim Południowym. Mają czarny kolor, który będzie pasował do piaskowej barwy maszkaronów.

Maszkarony to rzeźbiarskie motywy dekoracyjne w postaci stylizowanej głowy ludzkiej lub fantastycznej postaci. Najczęściej

stosowano je jako ozdoby wsporników, kolumn czy zworników. Rzeźby po dokładnym oczyszczeniu zostały ponumerowane, podobnie jak ich podstawy. Będą zamontowane od strony wschodniej i zachodniej mostu Pomorskiego Południowego. Łącznie jest ich aż 68. Ważą ponad 200 kg, dlatego ich montaż nie jest łatwy.

Przypomnijmy, że maszkarony przeszły renowację w zakładzie Obróbki Kamienia Naturalnego Głaz w Jeszkowicach pod Wrocławiem. Nad jedną rzeźbą kamieniarz pracował nawet tydzień.

– Musieliśmy usunąć graffiti, umyć maszkarony wodą z kwasem fluorowodorowym, który działa na kwarc. Następnie usuwaliśmy za-

nieczyszczenia, a jeśli coś zostało, to musieliśmy rzeźby doczyścić ręcznie dłutem lub kamyczkiem do szlifowania – wyjaśnia Andrzej Kałużyński, kamieniarz z 20-letnim stażem.

Jedne z najbardziej znanych maszkaronów na świecie występują w paryskiej katedrze Notre-Dame. We Wrocławiu zobaczymy je np. na południowej elewacji kolegiaty pw. Świętego Krzyża i Świętego Bartłomieja na Ostrowie Tumskim, a także na drzwiach katedry św. Jana Chrzciciela.

Koszt przebudowy mostów Pomorskich wyniesie ok. 70 mln zł. Prace mają zakończyć się do marca 2023 r.

OLEKSANDR POLIAKOWSKI

Po 64 latach na moście odsłonięto maszkarony, są też nowe lampy

Sprawdź, gdzie rosną dzikie owoce w mieście

Jabłonie na Biskupinie, mirabelki od Stabłowic po Ołbin, jadalne kasztany w parku Szczytnickim i na Brochowie, a morwy na Krzykach – drzewa owocowe, z których swobodnie można korzystać, rosną w całym Wrocławiu. Ich zrywanie nie jest zakazane, można jeść nawet te rosnące przy drogach.

Tomaz Wysocki

– Owoce z dziko rosnących drzew pod względem odżywczym niczym się nie różnią od tych z regularnych upraw – mówi dr Marta Czaplicka z Katedry Ogrodnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. – Nawet jeśli drzewo rośnie przy ruchliwej drodze, to owocom to nie szkodzi, bo metale ciężkie się w nich nie gromadzą. Wystarczy takie śliwki lub jabłka po prostu dobrze umyć i już są gotowe do zjedzenia – wyjaśnia.

Gdzie szukać?

Najwięcej ogólnie dostępnych drzew owocowych znajduje się na terenach dawnych ogrodów działkowych oraz sadów, jeszcze z czasów Breslau. Np. przy Starej Odrze w rejonie ul.

Dzikie jabłonie można spotkać na wrocławskim Śródmieściu

Bujwida rosną mirabelki, jabłonie, orzechy. Jabłek i czereśni nabieramy także przy Jazie Opatowickim. Sporo drzew owocowych ocalało na Kowalach, które dawniej zajmowały ogródki działkowe.

– Starych odmian owoców warto poszukać na dawnych osiedlach willowych, w podwórkach. Przy takich domach nadal jest sporo winorośli – podpowiada dr Czaplicka.

Drzewa morwy różnych odmian, orzecha włoskiego (i perskiego), a także derenia rozsiane są po całym mieście. Oryginalne owoce znajdziemy w parkach. – W parku Szczytnickim rosną pigwowce – zauważa wykładowczyni Uniwersytetu Przyrodniczego.

Nabierać tam można także jadalnych kasztanów, natomiast w parku na Brochowie wypełnimy koszyki śliwkami i jabłkami.

Dodaj do mapy

Wrocławscy miłośnicy zdrowej żywności doradzają, gdzie można trafić na smaczne owoce. Do ich promocji używają przede wszystkim mediów społecznościowych, jednym z takich serwisów jest Jadalne Miasto Wrocław. Tam też znaleźć można serwis z mapą z zaznaczonymi miejscówkami, w których rosną dzikie drzewa owocowe. Na mapie fallingfruit.org Wro-

cław wcale nie jest białą plamą. Znajduje się tam aktualnie 56 adresów – podobnie jak w Poznaniu (55) i Krakowie (54) i aż 30 tysięcy w Warszawie oraz 47 tysięcy w Zurichu.

W dodatku, można uzupełnić mapę o kolejne miejscówki.

Zrywanie owoców z ogólnie dostępnych drzew nie jest zakazane, nie grozi za to żadna kara ani mandat.

Wypocznij pod dębem i podziwiaj rzeźbę Zdeka

Mieszkańcy Ołbina zyskali nowe miejsce, gdzie mogą odetchnąć od miejskiego zgiełku. Właśnie został wyremontowany fragment podwórka komunalnego przy ul. Wyszyńskiego 56, między parkiem św. Edyty Stein a ogrodem botanicznym. Schronienie można znaleźć pod... pomnikiem przyrody.

Paulina Czarnota

Skwer, który już dzisiaj jest ogólnodostępnym miejscem dla wszystkich mieszkańców, to wynik współpracy Zarządu Zasobu Komunalnego i firmy deweloperskiej OKRE Development. – Głównym założeniem miało być przygotowanie tego miejsca pod wypocznik dla mieszkańców – zaznacza Aleksandra Lipertowska z ZZK we Wrocławiu. – Wzdłuż wytyczonych tras alejowych, wykonanych z przepuszczalnej nawierzchni, postawione zostały ławeczki, oświetlane przez lampy solarne, i kosze na śmieci. Większość terenu została przeznaczona pod zieleń – trawnik, rośliny okrywowe oraz

ozdobne, jak pigwowiec japoński. Do istniejącego drzewostanu dołączyły kolejne gatunki – wyjaśnia.

Szczególne schronienie przed słońcem daje cień dużego dębu szypułkowego – pomnika przyrody. Natomiast płaski teren urozmaica zagospodarowana niewielka górnica, na której dodatkowo postawiono schody. Zaś w centralnej części skweru znajduje się rzeźba wykonana z połączonych elementów betonowych płyt. Co ciekawe, istniały one wcześniej w miejskiej przestrzeni – zdobiły elewację stołówki Politechniki Wrocławskiej przy ul. Smoluchowskiego. Te około 600-kilogramowe betonowe płyty są autorstwa Leszka

Zdeka, nieżyjącego już architekta (projektant np. Mrówkowca przy ul. Drukarskiej, czyli najdłuższego bloku we Wrocławiu). Podczas wyburzania budynku stołówki akademickiej w 2015 r. Pracownia „FORUM architektki”, Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia oraz Fundacja Promocji Sztuki Transformator zwróciły się do Politechniki Wrocławskiej o zachowanie rzeźbiarskich elementów.

Po ich zdemontowaniu były przechowywane na Wydziale Architektury PW, a później na terenach Wrocławskiego Parku Technologicznego. Firma deweloperska podjęła się ich renowacji i powróciły do miejskiej przestrzeni.

Skwerek został już zagospodarowany, a w centrum stanęła rzeźba

Do przepłynięcia Bałtyku zabrakło mu tylko 55 km

115 km w 32,5 godziny – to najdłuższy dystans w historii przepłynięty na Bałtyku. Dokonał tego Bartłomiej Kubkowski, który jako pierwszy na świecie chciał przepłynąć Morze Bałtyckie. Jego marzenie przerwały niesprzyjająca pogoda i mocne prądy. Pływak nie spoczywa jednak na laurach, za rok znów podejmie się tego wyzwania i będzie próbował pokonać niezdołyte wody. Cały Wrocław trzyma mocno kciuki!

Paulina Czarnota

Bartek Kubkowski urodził się w Giżycku, już tam jako dziecko miał do czynienia z wielkimi, otwartymi akwenami, bo jak wiadomo Mazury to Kraina Tysiąca Jezior. Jako nastolatek poznał przez grę komputerową Maćka, który pochodził z Wrocławia. Podczas jednej z rozmów okazało się, że łączy ich pasja do pływania.

Nauka we Wrocławiu

– To właśnie Maciek namówił mnie na przeprowadzkę do Wrocławia. W Giżycku nie miałem wtedy możliwości rozwoju, nie było długiego basenu, na którym mógłbym trenować – tłumaczy Bartek Kubkowski.

W wieku 16 lat przeprowadził się do stolicy Dolnego Śląska, żeby uczyć się w Szkole Mistrzostwa Sportowego, która mieściła się przy ul. Powstańców Śląskich. – Wrocław był moim domem przez cztery lata, wszystko mnie eksycytowało w tym mieście, do dziś miło wspominać ten czas, to były jedno z najlepszych lat w moim życiu. A z Maćkiem do dziś mamy kontakt, gdy uczyłem się, trenowałem w sekcji Śląska i mieszkałem w internacie we Wrocławiu, to co niedzielę byłem u niego na obiedzie. Jego mamę nazywam swoją drugą mamą – wspomina pływak.

Pokonać Bałtyk

Teraz mieszka w Koszalinie, bo stąd ma blisko do morza, które już raz próbował przepłynąć. Od ponad 20 lat czuje się w wodzie jak ryba. Na co dzień prowadzi indywidualną naukę pływania, a także współpracuje z dietetykami, młodymi sportowcami, klientami, którym pomaga tworzyć bazę sportową. Żyłkę ma nie tylko do pływania, ale też do sztuk walki. Trenował je przez 8 lat. Jednak najbardziej interesuje go Ultra Baltic Swim. I to jest właśnie jego cel i marzenie do zrealizowania.

8 sierpnia chwilę po godz. 8 nadszedł wyczekiwany start. 27-letni Bartek Kubkowski

W 60 godzin miał pokonać 170 kilometrów wplaw do Szwecji. Nie odpuszcza – za rok chce tego dokonać

przygotowywał się do niego intensywnie przez ostatni rok. Wreszcie mógł wypłynąć z Kołobrzegu w stronę Szwecji. Do pokonania miał 170 km wplaw. – Wiele lat na to czekałem, praktycznie całe życie. Zawsze wolałem pływać w otwartych akwenach niż w basenach. To właśnie w Bałtyku na wakacjach nauczył mnie pływać mój dziadek, miałem wtedy cztery lata – opowiada.

Siła żywiołu

Rok temu rozpoczął oficjalnie program treningowy. Spędzał w wodzie nawet 6 godzin dziennie, a w ciągu miesiąca przepływał 400 km, zarówno w morzu, jak i basenie. Oprócz tego siłownia,

treningi na lądzie. – Nie ukrywam, to był stres, emocje i wielka niewiadoma, na szczęście miałem wsparcie rodziny, dziewczyny i sponsorów, dzięki czemu mogłem odpowiednio przygotować się do największego wy-

zwania w moim życiu – opowiada pływak.

Miał spędzić 60 godzin w wodzie, by dotrzeć do celu. Niestety, plany pokrzyżowała mu pogoda. Na 115. kilometrze trasy, po 32

godzinach i 30 minutach okazało się, że od czterech godzin nie posuwa się do przodu – tak silne były prądy morskie. – Cały czas miałem w głowie ląd szwedzki, bardzo chciałem tę trasę pokonać, ale wspólnie z zespołem podjęliśmy decyzję o wycofaniu się. Mimo łez i zawodu, wiedziałem, że tak będzie rozsądnie – wyjaśnia Bartek Kubkowski. – Oczywiście żał był, mówiłem, że przez najbliższy miesiąc nawet nie wejdę do wody. Szybko jednak mi minęło – śmieje się.

Kolejna próba za rok

Jak podkreśla, to były psychicznie i fizycznie najcięższe 32 godziny w jego życiu, ale było warto.

– Zebraliśmy prawie 100 tysięcy złotych dla dzieciaków z Fundacji Cancer Fighters, to najpiękniejsze chwile w moim życiu – zaznacza.

Nie powiedział jednak ostatniego słowa. Już teraz oficjalnie potwierdza, że podejmie się jeszcze raz przepłynięcia Bałtyku za rok – w lipcu lub sierpniu. – Dziś już trochę ochłonałem, podbudowało mnie to, że dystans, który przepłynąłem, to jakiś rekord. Nawet cieszę się, że od razu mi nie wyszło, bo nauczyło mnie to pokory. Przecież nie muszę mieć wszystkiego od razu – zapewnia Bartek Kubkowski.

Kubkowski to 40-krotny medalista Mistrzostw Polski na basenie i wodach otwartych. Na zdj. w kółku jego ręka po 32,5 h w wodzie, po próbie dopłynięcia do Szwecji

ZNOWU WRZESIEŃ, ZNOWU SZKOŁA PO NOWEMU

Nauka strzelania na EdB, zwolnienie z WF-u tylko od lekarza specjalisty, zmiany w arkuszach egzaminacyjnych i dłuższy czas matury. Zamiast wiedzy o społeczeństwie – historia i teraźniejszość. Nauczycieli czeka krótsza ścieżka awansu zawodowego i dodatkowa godzina pracy do dyspozycji rodziców. Mają też dostać podwyżki.

Paulina Falkiewicz

Tak zapowiada się nowy rok szkolny. Zacznie się 1.09.2022, a zakończy 23.06.2023. Ferie zimowe na Dolnym Śląsku potrwać od 13 do 26 lutego.

Strzelanie na EdB

Edukacja dla bezpieczeństwa – ten przedmiot obowiązuje już w szkołach (SP – kl. 8 i w kl. 1 szkół średnich) od kilku lat zamiast

przypodobienia obronnego. Do tej pory uczniowie uczyli się na nim szeroko pojętej obrony cywilnej, właściwego zachowania się podczas katastrof, zasad udzielania pierwszej pomocy. Od września 2022 r. w SP uczniowie zajmą się: terenoznawstwem, cyberbezpieczeństwem w wymiarze wojskowym,

przygotowaniami do szkolenia strzeleckiego. W szkołach średnich na EdB mają nauczyć się dodatkowo: reagowania w sytuacji zagrożenia działaniami wojennymi i podejmą szkolenie strzeleckie.

Co z tym HiT-em?

Od września w programie zajęć szkół ponadpodstawowych zamiast wiedzy o społeczeństwie, czyli WOS-u, pojawi się nowy przedmiot Historia i teraźniejszość. Program ma dotyczyć wydarzeń z lat 1945–2015. Uczniowie podczas zajęć dowiedzą się np. o katastrofie smoleńskiej. Jedyńm zaakceptowanym na razie przez Ministerstwo Edukacji i Nauki jest podręcznik prof. Wojciecha Roszkowskiego, wzbudzający emocje z powodu choćby sposobu omówienia różnych współczesnych zagadnień (takich jak feminizm, gender, ruchy LGBT, metoda in vitro). Alternatywą dla niego jest książka Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych (autorzy: Izabela Modzelewska–Rysak, Leszek Rysak, Karol Wilczyński i Adam Cisek). Jednak MEiN nie wydało jeszcze decyzji, czy zostanie wpisana na listę podręczników. Jeśli nie, będzie mogła zostać pomocą naukową. Ale obowiązywać będzie wtedy podręcznik prof. Roszkowskiego.

17 600

tyle dzieci zaczyna naukę we wrocławskich przedszkolach

Matura w maju, ale inaczej

Na przyszłych maturzystów czeka kilka zmian. Zmieni się arkusz egzaminacyjny, bardziej rozbudowany będzie także program, np. z języka polskiego. Uczniowie będą musieli napisać egzamin z trzech

Z matematyki będzie więcej (maksymalnie 13) zadań otwartych. Z języka nowożytnego zmieni się poziom biegłości językowej w wypowiedziach pisemnych na

Wrocławscy uczniowie zaczynają nowy rok szkolny 2022/23: Kamil i Janek w klasie czwartej, a Maks i Armin – w pierwszej. – Wakacje są fajne, ale w szkole jest dużo kolegów – powiedzieli nam

Trudniej o zwolnienie z WF-u

Dłuższe zwolnienia z wychowania fizycznego mają być dopuszczalne tylko wtedy, gdy wystawi je lekarz specjalista, np. ortopeda, a nie lekarz rodzinny lub rodzic.

części: język polski w użyciu, test historycznoliteracki i wypracowanie.

Na maturze ustnej na zdających czeka losowanie zestawu egzaminacyjnego, który składa się z dwóch zadań – pierwsze będzie zawierało zagadnienie sprawdzające znajomość treści i problematyki lektury obowiązkowej, a drugie – zagadnienia związane z literaturą lub innymi dziełami sztuki albo językiem. Trzeba je będzie omówić na podstawie dołączonego materiału (np. tekstu literackiego).

47 400

tyle dzieci zaczyna naukę we wrocławskich szkołach podstawowych

B1, a w zakresie rozumienia ze słuchu i tekstów pisemnych B1+.

Zmieni się także czas pisania egzaminów. Z j. polskiego zamiast 170 będzie 240 min, a z matematyki – nie 170, ale 180 min.

Mała matura ósmoklasistów

Uczniowie klas ósmych napiszą egzamin ósmoklasisty też w maju. Będą musieli znać wybrane dzieła Adama Mickiewicza lub Jana Kochanowskiego, rozwiązywać zadania praktyczne z matematyki oraz posługiwać się językiem obcym nowożytnym na poziomie A2.

Zmiany dla nauczycieli

Nauczycieli będzie obowiązywała nowa ścieżka awansu zawodowego. Zamiast stażysty i kontraktowego będzie początkujący.

29 800

tyle dzieci zaczyna naukę we wrocławskich szkołach ponadpodstawowych

Po czterech latach pracy będzie mógł się starać o stopień mianowanego. W tym okresie (przez 3 lata i 9 miesięcy) początkujący pedagog będzie odbywał „przygotowanie do zawodu”, które podlega ocenie – w drugim i ostatnim roku. Podczas tego czasu będzie mógł liczyć na wsparcie mentora, czyli bardziej doświadczonego nauczyciela – wyznaczonego przez dyrektora szkoły.

Większe wynagrodzenie

Zwiększona zostanie także pensja wynagrodzenia dla nauczycieli rozpoczynających pracę w zawodzie. Obecnie osoba początkująca zarabia 100 proc. kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej. Po zmianach wzrośnie ona do 120 proc. Wysokość średniego wynagrodzenia nauczyciela miano-

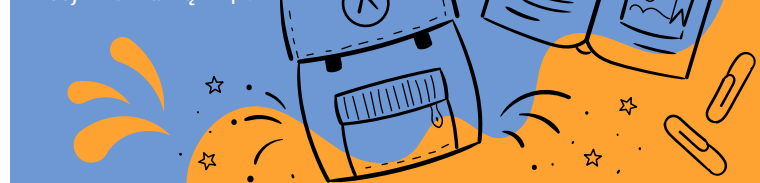
wanego i dyplomowanego ma się nie zmienić. Tak, jak dotąd, ma wynosić 144 proc. kwoty bazowej dla nauczyciela mianowanego, a dla nauczyciela dyplomowanego – 184 proc. kwoty bazowej. Związek Nauczycielstwa Polskiego ocenia te podwyżki jako niskie i zastanawia się nad strajkiem. We Wrocławiu brakuje ok. 1000 nauczycieli – najwięcej od matematyki, fizyki, informatyki i od języków obcych.

Dodatkowa godzina pracy

W nowelizacji Karty nauczyciela zapisano, że w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy, nauczyciel ma obowiązek wprowadzenia dodatkowej dostępności w szkole – w wymiarze 1 h tygodniowo. W tym czasie rodzice lub uczniowie będą mogli przyjść do niego na konsultacje.

Uczniowie uchodźcy z Ukrainy

Urząd Miejski Wrocławia stara się zapewnić miejsca we wrocławskich przedszkolach i szkołach wszystkim dzieciom uchodźcom z Ukrainy. Urzędnicy korzystają z możliwości prawnych i zwiększają liczbę dzieci w grupach przedszkolnych z 25 do 28, a w podstawówkach w kl. 1–3 – do 29. W szkołach podstawowych we Wrocławiu zapisanych już jest ponad 7 tys. uczniów, w szkołach ponadpodstawowych – ponad 600. Cały czas spływają wnioski, więc ostateczna liczba będzie inna. UMW otworzy też od września więcej klas przygotowawczych dla obcojęzycznych: 61 w szkołach podstawowych i 12 w ponadpodstawowych. W ubiegłym roku szkolnym było ich w sumie 54, a przed wojną Rosji z Ukrainą – 41.

Pomoc z UNICEF-u

Ponad **24,5 mln zł** dotacji z UNICEF-u, jakie otrzyma Wrocław na działania i projekty pomocowe związane z uchodźcami z Ukrainy przebywającymi w naszym mieście, popłynę do wrocławskich placówek oświatowych.

Pieniądze przeznaczone są na różne cele, w tym na:

- przygotowanie przedszkoli i szkół do nowego roku szkolnego (w związku z większą liczbą dzieci w placówkach) – **7,5 mln zł**,
- organizację wakacyjnych półkolonii w szkołach – **2 mln zł**,
- doposażenie i rozbudowę stref rekreacyjnych w 19 przedszkolach i zespołach szkolno-przedszkolnych – **ponad 1 mln zł**,
- zatrudnienie 120 asystentów wielokulturowych – **ok. 5 mln zł**,
- szkolenia podnoszące kompetencje wielokulturowe nauczycieli – **78 tys. zł**,
- szkolenia z j. polskiego dla 50 nauczycieli i asystentów wielokulturowych – **10 tys. zł**
- otwarcie centrów nauki zdalnej dla uczniów z Ukrainy, by online realizowali obowiązek nauki w ukraińskim systemie oświaty.

Wrocławskie placówki oświatowe otrzymają także laptopy i tablety z oprogramowaniem oraz przenośne laboratoria komputerowe (2550 szt. sprzętu).

Realizacja zadań, w ramach współpracy z UNICEF-em, planowana jest do końca 2022 r.

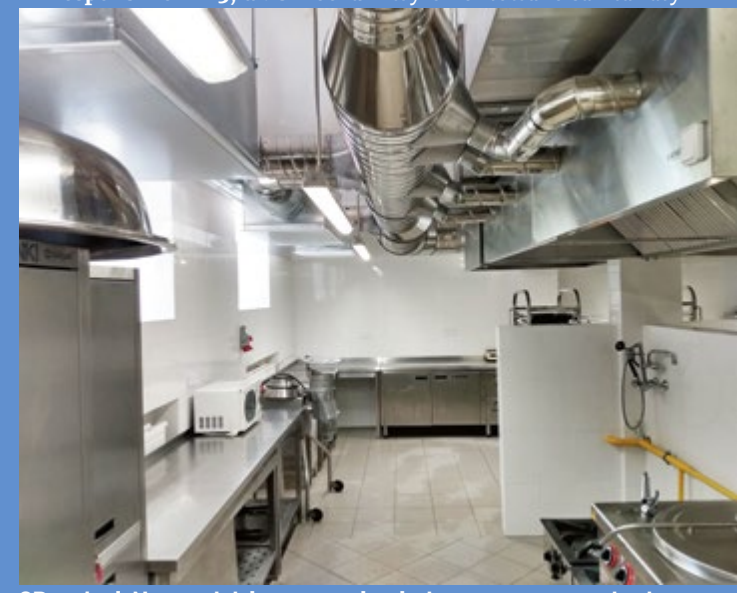

Wakacyjne remonty szkół i przedszkoli

Łącznie letnie prace remontowe prowadzono w 80 szkołach i przedszkolach, a także w 17 żłobkach. Koszt tych inwestycji to blisko 63 mln zł.

Największe nowości w szkołach:

- XIII LO, ul. Hauke-Bosaka – nowy blok sportowy: duża sala do gry w piłkę ręczną, nożną i siatkówkę, sala do szermierki i sala do tańca; podziemny parking.
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, ul. Parkowa – rozbudowa: powstało nowe skrzydło z 7 salami lekcyjnymi, dwoma świetlicami, salą do muzykoterapii, szatniami, windami, klimatyzacją, tablicami interaktywnymi.
- SP nr 1, ul. Nowowiejska – wybudowana nowa stołówka i kuchnia wraz z wyposażeniem; zabezpieczenie budynku szkolnego przed wilgocią.
- SP nr 4, ul. Powstańców Śl. – wyremontowane sale lekcyjne
- SP nr 64, ul. Wojszycka – nowe dwa boiska ze sztuczną nawierzchnią do gry w koszykówkę i siatkówkę
- Zespół Szkół nr 3, ul. Szkołcka – wyremontowane sanitariaty

SP nr 1, ul. Nowowiejska – nowa kuchnia wraz z wyposażeniem

Biesiaduj na Nadodrze

Konkurs na najlepsze domowe ciasto Nadodrze, degustacje specjalów restauracji, sklepów z żywnością i piekarni działających na osiedlu, konkursy z nagrodami i muzyka na żywo – to tylko część atrakcji, jakie będą czekać 3 września w parku Staszica. Od godz. 15.30 do 19 odbędzie się tam II Biesiada Nadodrze. W programie także: malowanie twarzy dzieciom, znakowanie rowerów i warsztaty kulinarne. Będzie można też przybić piątkę z Maskotką MPK Wrocław, a Fundacja Śląsk Wrocław zapewni atrakcje sportowe i warsztaty kreatywne. Wstęp wolny.

Mural kwietny na Różance

Nowy mural powstaje przy ul. Bezpiecznej 83 na Rodzinnych Ogródkach Działkowych Różanecznik. Ma poprawić estetykę osiedla Karłowice-Różanka, ale także edukować o ekologii mieszkańców, bo na instalacji w sposób rysunkowy zostaną przedstawione popularne gatunki roślin i owadów, które można znaleźć nie tylko na terenie ogrodów działkowych, ale też podczas spaceru. Do samych ilustracji zostaną dołączone plansze informacyjne, współtworzone z działkowcami. Za wykonanie projektu i realizację muralu odpowiada polsko-francuskie małżeństwo – Hania i Silvere Tricoire.

Rodzinny piknik na placu Grunwaldzkim

Wakacje dobiegają końca. Z tej okazji, Rada Osiedla Plac Grunwaldzki organizuje 3 września (sobota) piknik rodzinny. Impreza potrwa w godz. 14-18 na terenie Kampusu Grunwaldzkiego (podwórko pomiędzy ulicami: Szczytnicką, Wyszyńskiego, Joliot-Curie i Polaka). Wejście na ławkę naprzeciwko ronda przy ul. Polaka i Wrocławczyka. W programie m.in. skoki na dmuchańcu, loteria fantów i bańki mydlane. Będzie też stanowisko konsultacyjne poświęcone tegorocznej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.

MAŚLICE

Ślęzoujście zamknięte – ruszyła przebudowa

Rozpoczęła się przebudowa wału przeciwpowodziowego w ciągu ul. Ślęzoujście wraz z infrastrukturą drogową. Ulica została zamknięta i tak pozostanie od przepustu wałowego na Ługowinie do budynku nr 21 od strony zachodniej do wiosny 2023 roku.

Redakcja

Ulica Ślęzoujście na Maślicach pełni dwie funkcje – z jednej strony drogi publicznej, z drugiej – wału

przeciwpowodziowego. Jej przebudowa ma lepiej zabezpieczyć osiedla Maślice i Pracze Odrzańskie. Koszt inwestycji to ok. 12,5 mln zł, z czego ok. 4 mln zł pokryją Wody

Polskie. Wykonawcą jest firma STRABAG Infrastruktura Południe sp. z o.o. Zakończenie prac planowane jest na trzeci kwartał 2023 r. Jak zapewnia Klaudia Piątek z Za-

rządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu, w rejonie skrzyżowania ulic Ślęzoujście i Potokowej utrzymany zostanie dojazd do posesji wszystkich mieszkańców.

PL. GRUNWALDZKI

Będzie rampa zjazdowa na bulwarze Kaczyńskich

To inwestycja ważna przede wszystkim dla osób z niepełnosprawnościami czy rodziców z wózkami dziecięcymi. Mowa o rampie zjazdowej, która jeszcze w tym roku powstanie pomiędzy mostem Grunwaldzkim a bulwarem Marii i Lecha Kaczyńskich.

Budowa trasy pieszo-rowerowej już ruszyła, potrwa trzy miesiące

Paulina Czarnota

Mimo że istniejące tam schody komponują się z zabytkowym mostem Grunwaldzkim, to są równocześnie barierą architektoniczną trudną do pokonania dla osób z niepełnosprawnościami, mniej sprawnych fizycznie, rodziców z wózkami dziecięcymi, a także rowerzystów.

Ci ostatni wykorzystują często do zjazdu wydeptaną ścieżkę na istniejącej skarpie. Nie jest to jednak rozwiązanie bezpieczne ani komfortowe z uwagi na kąt nachylenia i gruntową nawierzchnię. Dlatego w tym miejscu powstanie trasa pieszo-rowerowa. Jej budowa właśnie ruszyła. – Celem inwestycji jest stworzenie płynnego połączenia bulwaru z mostem, przy-

jaznego dla osób o szczególnych potrzebach, a także dla ruchu rowerowego – wyjaśnia Klaudia Piątek, rzeczniczka prasowa ZDiUM.

Nowe połączenie zyska oświetlenie, latarnie będą nawiązywać wyglądem z tymi istniejącymi przy Urzędzie Wojewódzkim, który znajduje się nieopodal bulwaru. Dodatkowo nawierzchnia chodnika i drogi rowerowej zostanie wykonana z mieszanek mineralno-żywniczych, które są wodnoprzepuszczalne, ze względu na bliskie sąsiedztwo drzew.

Budowa rampy zjazdowej to projekt, który powstanie w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Koszt inwestycji – blisko 430 tys. zł. Wykonawcą jest firma ROTOMAT Sp. z o.o.

PARK LEŚNICKI

Podglądaj zwierzęta, spaceruj, baw się i zwiedzaj

Gdyby wziąć pod uwagę liczbę atrakcji na metr kwadratowy terenu zielonego, park Leśnicki znalazłby się w ścisłej czołówce wrocławskich parków wartych odwiedzenia. Ten zaledwie 21-hektarowy obszar przyciąga odwiedzających nie tylko walorami naturalnymi, ale też historią, zamkniętą w zamku.

Emilia Iwanicka-Pałka

Park Leśnicki leży w zachodniej części miasta, z dala od centrum, pomiędzy ul. Średzką i Marszowicką. Od wschodu jego granicę wyznacza rzeka Bystrzyca.

Do parku łatwo dojechać komunikacją miejską. Wystarczy wybrać tramwaj lub autobus jadący do Leśnicy i wysiąść na ostatnim przystanku. Są to np. linie 3, 10, 20, a w przypadku autobusów: 101, 117.

1 Renesansowy zamek w zielonym otoczeniu

Wchodząc do parku od ul. Średzkiej, natkniemy się na zamek, którego historia sięga okresu piastowskiego. W jego murach gościli książę Henryk Brodaty z żoną Jadwigą, cesarz Karol IV i król pruski Fryderyk II. Pewna legenda wspomina też o duchu okrutnego hrabiego von Forno, który długo nie mógł się rozstać z posiadłością... Obiekt w dobrym stanie przetrwał II wojnę światową, ale w 1953 r. strawił go pożar. Skala zniszczeń była tak duża, że miał być rozebrany, jednak ostatecznie udało się go odbudować, przystosowując do potrzeb domu kultury. Zamek zagrał w jednej historii filmu „Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiaciarz o sobie i innych” Jerzego Sztwiertni (1973) ze Zdzisławem Makla-

Park Leśnicki to doskonałe miejsce na spacer w mniejszym lub większym gronie. W pojedynkę można za to obserwować przyrodę

kiewiczem w roli głównej. Rolę centrum kultury zamek pełni do dziś.

2 Stawy i rzeka Bystrzyca

Duży i mały staw parkowy dodają szczególnego uroku spacerom po leśnickich alejkach. W pobliżu stawów znajdują się ławeczki i mostek – drewniane elementy, które znakomicie

wpisały się w zielone otoczenie. Spacer warto przedłużyć w kierunku Bystrzycy, będącej wschodnią granicą parku.

3 Grabowy labirynt ukryty wśród roślin

Zielony labirynt w parku Leśnickim nie jest miejscem, w którym można się zgubić, ale zdecydowanie jest miejscem, w którym można się dobrze bawić. Wiedzą

o tym szczególnie dzieci, które podczas rodzinnych spacerów chętnie biegają pomiędzy zielonymi ścianami labiryntu.

4 Naturalnie piękne zawiłce

Roślinność to kolejna mocna strona parku Leśnickiego. To tam można zobaczyć największy we Wrocławiu okaz tulipanowca amerykańskiego. Przechadzając się parkowymi alejkami, warto zwrócić też uwagę na zawiłca, który ma tam swoje naturalne stanowisko. Ta bylina z rodziny jaskrowatych dorasta do około 10–25 cm. Kwitnie od marca do kwietnia, dlatego pamiętajcie, aby szczególnie w tych miesiącach często zaglądać do parku Leśnickiego.

5 Plac zabaw pełen atrakcji

W parku Leśnickim z pewnością znajdą coś dla siebie dzieci w różnym wieku. Na placu zabaw są sprzęty zarówno dla maluszków, jak i dla starszych pociech. Huśtawki, zjeżdżalnie, mostki czy piaskownica, to tylko niektóre z atrakcji. Ponieważ plac

położony jest w bezpiecznej odległości od granicy parku, nie trzeba obawiać się o to, że rozbawione dziecko wybiegnie zbyt daleko.

Zimorodek zwyczajny

OLEKSANDR POLAKOWSKI (1), AUGUSTUS BINU, WIKIPEDIA (1)

”

dr Iwona Gottfried, chiropterolog, Uniwersytet Wr

Dzięki płynącej granicą parku Bystrzycy, stanowiącej korytarz ekologiczny dla zwierząt, jak i zbiornikom wodnym i starym drzewom, życie toczy się energicznie zarówno w wodzie, na lądzie, jak i w powietrzu. Idąc ścieżką wzdłuż rzeki w stronę Lasu Mokrzańskiego, dwa tygodnie temu widziałam świeże zgrzyby bobrów na drzewach. Wiosną słychać i widać tam też niezwykle, bo niebieskie w porze godów, żaby moczarowe. Od jesieni do wczesnej wiosny na Bystrzycy pojawiają się na przelocie ciekawe ptaki – trzecie nurogęsi, a w parku można wypatrzeć dzięcioła zielonosiwego, muchołówkę białoszyją, czyżka czy grubodzioba. Gniazduje tam też zimorodek. Wieczorem, jeszcze przed zachodem słońca, nad polanami śmigają jedne z największych naszych nietoperzy – borowce wielkie, między drzewami najmniejsze karliki drobne, a po zmroku pojawiają się polujące nad wodą – nocki rude. Nasze najmniejsze nietoperze widziałam też w otworach, wygryzionych w dębie przez kozioroga dębosza – jednego z największych chrząszczy w Polsce

Muzyka ratuje życie. Festiwal w rytmie RKO

Dachowanie w samochodzie, w bezpiecznych, bo kontrolowanych warunkach. Właściwe opatrywanie ran, kompletowanie apteczek na różne okazje. Konsultacja u farmaceuty. Festiwal Pierwszej Pomocy już w niedzielę 4 września nad Odrą.

Redakcja

W okolicy bulwaru Dunikowskiego powstanie miasteczko pierwszej pomocy. Zaproszeni zostali do niego ratownicy z psami, ratownicy wodni, survivalowi i ci działający w górach, by pokazać publiczności, jak wygląda ich codzienna praca. Pokazy przeplatane będą praktycznymi zajęciami, w których będzie można wziąć udział bezpłatnie.

I przekonać się, jak ważne jest szybkie reagowanie w przypadkach nagłych i wiedza nie tylko o udzielaniu pomocy, ale także o zapobieganiu wypadkom. Na miejscu stanie symulator zderzeń samochodowych.

Wyścig karetek

Uwielbiany nie tylko przez dzieci wyścig karetek to praktyczny trening resuscytacji krążeniowo-oddechowej, czyli ratowania życia.

Pokaz ratownictwa wodnego na Odrze w 2020 roku. Festiwal Pierwszej Pomocy: niedziela, 4.09, godz. 14-18, bulwar Dunikowskiego

Pokaż leki albo swój pieprzyk

Seniorzy mogą liczyć na darmowe podstawowe badania kardiologiczne i pomiary ciśnienia oraz profesjonalny przegląd leków przez farmaceutów.

W namiocie kampanii „Rakobrona” będzie można tego dnia bezpłatnie sprawdzić pieprzyki i znamiona podczas konsultacji z dermatologiem. Wszystkie atrakcje umili koncert, którego

przesłaniem tego dnia będzie hasło: „Muzyka ratuje życie”.

Koncert Slow Sunset od godz. 17

Wszyscy uczestnicy festiwalu są także zaproszeni na koncert „Slow Sunset” o godz. 17, a podczas całego wydarzenia ze sceny będzie można posłuchać na żywo muzyki ratującej życie w rytmie... RKO (resuscytacji krążeniowo-oddechowej).

Wrocławska Akademia PP

Organizatorem wydarzenia jest Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, które od lat prowadzi edukacyjny projekt Wrocławska Akademia Pierwszej Pomocy, oferujący bezpłatne kursy z zakresu udzielania pomocy poszkodowanym. W wakacje takie kursy odbywały się na półkoloniach organizowanych we Wrocławiu. Ich uczestnicy będą gośćmi honorowymi festiwalu.

Współpraca ze specjalistami

Wydarzenie odbywa się we współpracy ze specjalistami z Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Centrum Ratownictwa, Wodną Służbę Ratowniczą, Respondera, OSP Jednostkę Ratownictwa Specjalistycznego wraz z psimi ratownikami, Fundację Dr. Max, Fundację Sensoria oraz instruktorów z symulatorami „Świadomy Kierowca”.

Przyłącz się do Kilometrów Pomocy i pomóż chorym

Wrzesień jest światowym miesiącem świadomości nowotworów dziecięcych. Dlatego biegacze z całej Polski jednoczą się w ogólnopolskich wyzwaniach, których celem jest zebranie pieniędzy na rzecz dzieci i młodzieży chorych na nowotwory.

Mateusz Lubański

Ogólnopolskie wyzwanie RakReaton stanowi część kampanii edukacyjnej Złotej Wstążki, która jest symbolem onkologii dziecięcej. W tym roku jej głównym celem jest zwiększenie efektywności diagnozy i poprawa jakości leczenia dzieci zmagających się z chorobami nowotworowymi.

Dorzuć się do miliona

Udział w RakReatonie może wziąć każdy. Liczy się bowiem każdy wysiłek fizyczny – spacer, nordic walking, bieg, jazda na rowerze, hulajnodze czy rolkach. Ważne, żeby pokonane

kilometry udokumentować w aplikacji Activy. Cel jest jeden – milion pokonanych kilometrów. Jeśli uda się go zrealizować, partnerzy akcji, grupa Impel i Fundacja LOTTO, przekażą 120 tys. zł na rzecz potrzebujących z wrocławskiego Przylądka Nadziei. RakReaton trwa przez cały wrzesień.

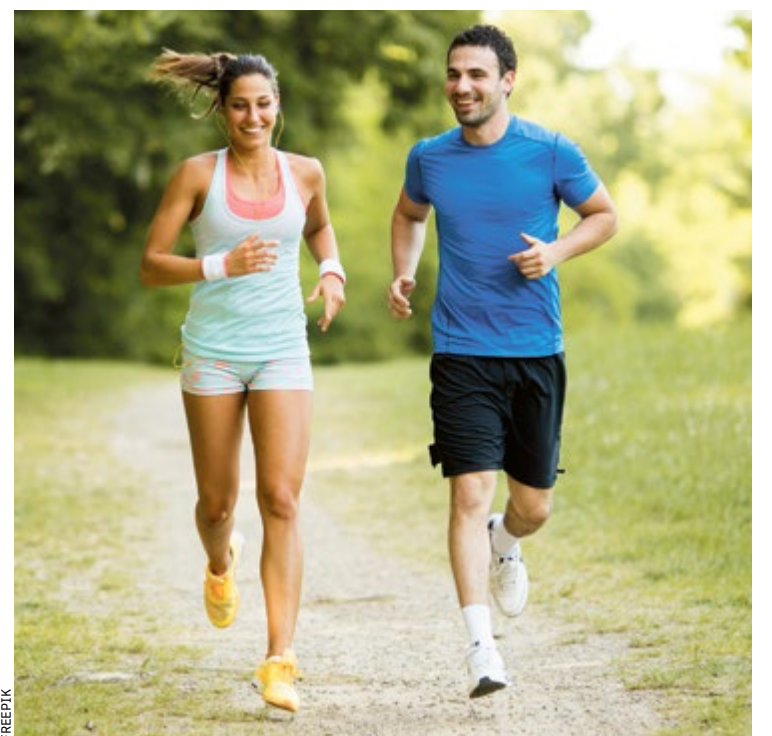
Przełoń Raka

W sobotę, 10 września, na terenie Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu odbędzie się 2. edycja akcji Ultra Wrocław – Przełoń Raka. To 12-godzinny bieg dla osób, które chcą nie tylko zmierzyć się z dystansem

ultra w miejskich warunkach, ale również poprzez aktywny tryb życia promować profilaktykę nowotworową.

Wystarczy jedna pętla

Trasa biegu to pętla o długości 1,1 km – do wydarzenia można dołączyć w każdym momencie jego trwania, a liczba pokonanych kilometrów zależy wyłącznie od możliwości i chęci uczestnika. Wystarczy pojawić się na Stadionie Olimpijskim, al. Paderewskiego 35 w godz. 7-19 i uiścić dobrowolną opłatę startową. Można też wcześniej zapisać się na bieg na: l.wroclaw.pl/przeon-raka

Wystarczy przebiec 1100 m, żeby pomóc i dostać pamiątkowy medal

Natalia Kaczmarek – wrocławianka na medal(e)!

W zeszłym roku złoto i srebro olimpijskie w sztafetach, a przed kilkunastoma dniami wicemistrzostwo Europy w biegu indywidualnym i sztafetowym! Natalia Kaczmarek, 24-letnia lekkoatletka z klubu AZS AWF Wrocław, pędzi jak wiatr. Po powrocie z Monachium opowiada o tym Błażejowi Organisty.

Srebrny medal w indywidualnym biegu na Mistrzostwach Europy w Monachium to twój największy sukces w karierze?

Na pewno jest to moje największe indywidualne osiągnięcie. Trudno je porównać do medali olimpijskich w sztafecie. W Monachium idąc na start, srebro brałam w ciemno. Wiedziałam, że będzie bardzo ciężko, że rywalki są mocne, ale po cichu liczyłam na medal. Wiedziałam, że wiele się może zdarzyć, więc dałam z siebie wszystko. Albo wszystko, albo nic. Udało się i jestem me-gaszczęśliwa.

Co czułaś na mecie?

Po biegu czułam po prostu szczęście, że udało mi się zrobić coś, po co tak naprawdę przyjechałam, bo jechałam tam walczyć o medal. Cieszę się, że go zdobyłam i czuję się spełniona w tym sezonie. Chciałabym już mieć wolne, ale mam jeszcze kilka startów, do których raczej podchodzę na luzie.

Powiesz ten medal nad krążkami z igrzysk za biegi drużynowe?

Na pewno nie, będą wisiły obok siebie. Każdy jest dla mnie ważny i oznacza coś innego.

W finale biegiły z tobą dwie koleżanki. Jak taka rywalizacja wpływała na ciebie?

Tak naprawdę nie miało to żadnego wpływu na bieg. To był bieg indywidualny, więc skupiałam się tylko na sobie i na tym, żeby zająć jak najwyższe miejsce. Od razu po biegu fajnie było dzielić z kimś radość.

Na mecie przez kilkanaście sekund wydawało się, że nie jesteś świadoma wygrania medalu.

Byłam pewna drugiego miejsca, bo miałam dość dużą przewagę, nie byłam jednak pewna czasu i na to czekałam oraz na to, kto będzie miał trzecie miejsce. Na początku nie wiedziałam, że to była Ania [Kiełbasińska – przyp. red.].

Natalia Kaczmarek w Polsce wyprzedziła już wszystkie biegaczki, a teraz ściga najlepsze na świecie. Na zdjęciu z medalami, które przywozła z Tokio

Po raz drugi w karierze poniżej 50 sekund. To polskim biegaczom na 400 metrów nie udało się przez kilkadziesiąt lat, a ty zrobiłaś to dwukrotnie na przestrzeni kilku tygodni.

To, że drugi raz złamałam 50 sekund, zwłaszcza w takich okolicznościach, zdecydowanie dodaje mi pewności siebie.

Drugi medal jest za bieg drużynowy. Przed ostatnią zmianą w sztafecie byliście czwarte. Ty biegłaś jako ostatnia. Wyprzedziłaś dwie rywalki, dzięki czemu wywalczyłyście srebro. Jak wspominaś te kluczowe 400 metrów?

Na pewno nie był to łatwy bieg. Myślałam, że nieco wyżej odbiorę pałeczkę. Nie lubię biegać za kimś i spo-

czywała na mnie duża odpowiedzialność, żeby dowieźć medal i tylko na tym starałam się skupić w trakcie biegu.

Komentatorzy TVP Sport mówili, że start w sztafecie był niesamowicie trudny. Zgadzasz się?

Nie wiem. Ja uważam, że był bardzo emocjonujący i ekscytujący. Świetnie jest biegać nie tylko dla siebie.

Przed startem padało. Mokra bieżnia to duże utrudnienie?

Dla mnie zupełnie nie. Jedyny problem to taki, że jeżeli ktoś biegnie przed tobą, to po prostu kropki lecą w twarz.

Liczyliście na złoto jako obrończynie tytułu mistrzowskiego?

Oczywiście, że tak. Miałyśmy bardzo mocny skład i wiedziałyśmy, że stać nas na walkę. Holenderki pobiegły bardzo szybko, ale my również wykręciłyśmy doskonały czas. Po prostu poziom był bardzo wysoki.

Jak podobały ci się mistrzostwa w Monachium pod względem organizacji, atmosfery, dopingiu?

Byłam przekonana, że Niemcy będą przygotowani perfekcyjnie pod kątem organizacji, ale było kilka niedociągnięć. Ale jeżeli chodzi o doping i ludzi, to super. W Berlinie w 2018 też było widać, że oni potrafią kibicować i chętnie przychodzą na takie imprezy.

Jak przekonałaś się, że biegasz szybciej niż inni?

W podstawówce i gimnazjum wygrywałam biegi przełajowe, i to bez treningu. Potem zaczęłam trenować.

Kiedy?

W czasach licealnych, zupełnie przypadkowo. Uczyłam się wtedy

w Gorzowie Wielkopolskim. Jak zwykle poszłam na biegi przełajowe, które wygrałam. Dostrzegł

mnie trener i zaprosił do współpracy. Początkowo trenowałam wszystko, bo nie było wiadomo, jakie biegi są dla mnie najlepsze. Z czasem wybraliśmy krótkie dystanse.

To sport ściągnął ciebie do Wrocławia z Gorzowa?

Wybrałam wrocławski AWF, bo chciałam pracować z trenerem Markiem Różejem.

Kiedy następane duże zawody?

Czekają mnie jeszcze dwa starty w Diamentowej Lidze – 8 i 9 września w Zurychu – i memoriał Zbigniewa Ludwicheńskiego 4 września w Olsztynie, a później wreszcie upragnione wakacje.

Teraz mieszka we Wrocławiu. Studiujesz na Akademii Wychowania Fizycznego, gdzie ukończyła fizjoterapię i kontynuuje naukę na kierunku sport

Pod żaglami i w miejscach pamięci uczą się chętniej

Nowoczesna szkoła to nie tylko lekcja w klasie i niezapowiedziane kartkówki. Sprawdź, czego uczą się najmłodszy mieszkańcy miast Unii Metropolii Polskich i co wspólnego z nauką ma pływanie żaglówką, łapanie deszczówki i wyjazdy do miejsc, gdzie można zetknąć się z historią, także tą najtrudniejszą.

Redakcja

Choć od 2015 roku kompetencje samorządów na polu zarządzania oświatą są ograniczane, a realizacja zadań pochłania coraz więcej pieniędzy, miasta UMP się nie poddają: inwestują w oświatę i mogą się pochwalić realizacją interesujących programów. Oto kilka przykładów.

Gdańsk: edukacja morską

Gdańsk stawia na naukę przez zabawę i przygodę. W ramach realizowanego od 2010 roku Programu Edukacji Morskiej przedszkolaki oraz uczniowie tamtejszych podstawówek i szkół średnich uczą się miłości do morza.

W tegorocznej edycji dla dzieci z kl. 1-3 zaplanowano pływanie na łódkach klasy Optimist, zajęcia dotyczące zasad bezpiecznego przebywania nad wodą i w wodzie oraz poznawanie funkcjonowania przystani, a dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej zajęcia kajakarskie i wioślarskie. 7- i 8-klasiści mogą liczyć także na coś ekstra: całonocny rejs oldtimerem, czyli klasycznym żaglowcem TSS, podczas którego zdobędą wiedzę o gospodarce morskiej i zawodach z nią związanych, a także o ekologii. Młodzież może też wypłynąć w rejs jachtami kabinowymi, pomagać w obsłudze osprzętu żaglowego i sterowaniu.

Dzieci z przedszkoli i szkół specjalnych będą uczestniczyć w warsztatach o tematyce morskiej, a także w zajęciach na ergometrach. One także dowiedzą się wszystkiego o przystaniach, poznają zasady korzystania ze sprzętu wodnego i będą uczestniczyć w rejsie. Gdańskie przedszkola i szkoły mogą w ramach programu zapra-

Gdańsk stawia na naukę przez zabawę i przygodę. Od 2010 roku w ramach Programu Edukacji Morskiej uczniowie poznają życie żeglarza

zać żeglarzy i wioślarzy, w tym olimpijczyków. Możliwa jest również wizyta w Narodowym Muzeum Morskim.

Kolejny element programu to Kluby Edukacji Morskiej (KEM) dla uczniów kl. 4-8 szkół podstawowych i uczniów szkół średnich. Wśród starszych uczestników programu zostanie wyłonionych 20 szczęśliwców, którzy wezmą udział w szkoleniach na patent żeglarza jachtowego i dwudniowym rejsie po Zatoce Gdańskiej.

Przed pandemią w programie uczestniczyło ok. 9 tys. dzieci i młodzieży oraz 400 nauczycieli z Gdańska. Szacuje się, że teraz weźmie w nim udział 5570 uczniów i wychowanków oraz 30 nauczycieli.

Wrocław: dotknąć historii

W ramach realizowanego od 2013 roku projektu Edukacja w Miejscach Pamięci wrocławscy uczniowie odwiedzają miejsca historyczne i poznają różnorodne formy upamiętnienia tragicznych wydarzeń, ważne zarówno dla polskiej świadomości historycznej, jak i dla reprezentantów innych narodów oraz grup etnicznych i kulturowych.

Jak tłumaczy Magdalena Szynkarowska z Wydziału Szkół Po-

nadpodstawowych i Specjalnych w Departamencie Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia, ważnym elementem projektu jest kształtowanie postawy refleksyjnej wobec historii: uwrażliwienia na akty przemocy i wykluczenie oraz pokazanie skutków nietolerancji wobec innych tradycji, przekonań i religii. Pokazanie młodzieży, do czego może prowadzić obojętność wobec postaw

skrajnie ksenofobicznych czy nacjonalistycznych jest ważniejsze niż opowiadanie o tym w klasie. Tak samo jest w przypadku poznawania miejsc, wydarzeń, postaci świadczących o bogatej historii Polski i regionu, budowaniu poczucia samoświadomości i tożsamości narodowej młodych Polaków.

Dobór miejsc pamięci jest oczywiście uzależniony od wieku i dojrzałości uczniów (nikt nie planuje zabrania 11-latków do obozu zagłady Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, są na to zbyt młodzi), a wyjazd jest poprzedzany warsztatami, które przygotowują ich pod względem merytorycznym i emocjonalnym.

W projekcie bierze udział ok. 100 szkół rocznie. Koszt prowadzenia akcji to 500 tys. zł. W maju 2020 roku ze względu na pandemię COVID-19 realizacja projektu została zawieszona do odwołania.

Kraków uczy, jak się uczyć

Jedną z najważniejszych przyczyn niepowodzeń szkolnych jest nieznanie metod i technik wspomagających efektywną naukę i koncentrację. Dlatego w ramach zrealizowanego w Krakowie 3-letniego programu Krakowscy Indywidualni.pl, w którym każdego roku uczestniczyło 11 tys. krakowskich uczniów i rodziców oraz 1,3 tys. nauczycieli z 20 szkół podstawowych, uczniowie dowiadywali się, jak się... uczyć.

Chodziło nie tylko o to, by sprawnie przyswajali wiedzę, robili to aktywnie, poznając swoje mocne strony i zdobywali różnorodne umiejętności. Uczyli się także nauczyciele: dowiadywali się, jak wykorzystywać nowe metody uczenia, motywować uczniów i tworzyć w szkole przyjazną atmosferę, bez której trudno o sukces.

Pierwsza edycja 3-letniego projektu zakończyła się wraz z końcem roku szkolnego 2017/18. Następna (przystąpiło do niej 20 kolejnych szkół) trwała do końca roku

szkolnego 2020/21. Wykonawcą projektu, firma LIBRUS, oferowała dostęp do bazy metod i technik podnoszących efektywność uczenia się, zasobów dydaktycznych, kart pracy i scenariuszy, a także pakiet specjalistycznych szkoleń.

Warszawa łapie deszczówkę

Dzięki zrealizowanemu w 2021 roku wraz z fundacją Veolia programowi Kocham Warszawę – łapie deszczówkę niemal 7 tys. najmłodszych mieszkańców stolicy – kilkulatek z 50 stołecznych przedszkoli – uczyło się, jak ważna w naszym życiu jest woda i dlaczego należy dbać o każdą jej kroplę.

W ramach programu nauczycielom przedszkolnym przekazano materiały edukacyjne (scenariusze zajęć z gramami i zabawami, bajkę i piosenkę) na temat wody i ekosystemów z nią związanych, zamontowano naziemne instalacje do zbierania deszczówki (w każdym przedszkolu pojawiły się po dwa zbiorniki z tworzywa sztucznego o pojemności do 300 l każdy, co pozwoliło ograniczyć zużycie wody potrzebnej do podlewania trawników) oraz posadzono drzewa (przedszkola dostały po dwie sadzonki, głównie dęby szypułkowe, buki, klony). Celem projektu była nauka dbania o środowisko i klimat przez zabawę i praktykę.

Co? Wielka zadyma w Muzeum Miejskim

Mianem „wielkiej zadymy” określano w latach 80. ubiegłego wieku manifestacje uliczne opozycji antykomunistycznej, podczas których dochodziło do starć z siłami porządkowymi. We wrocławskim Arsenale prezentowane są zdjęcia Jerzego Stanisława Lajstowicza z jednej z takich zadym sprzed 40 lat.

Robert Migdał

Przeciwnikami opozycjonistów w walkach ulicznych były zazwyczaj Zmotoryzowane Oddziały Milicji Obywatelskiej (ZOMO), które do pacyfikowania zgromadzeń ulicznych wykorzystywały między innymi gaz łzawiący. Jego opary – przypominające kłęby dymu – spowijały wówczas duże połacie miasta. Demonstrujący budowali barykady i najczęściej rzucali kamieniami, rzadziej butelkami z benzyną. Bardziej krewcy uczestnicy potrafili ciskać roślinami w doniczkach, starymi meblami lub innymi przedmiotami z domowego wyposażenia.

Wyjątkowe, bo kolorowe

– Wystawa „Wielka zadyma... oczami Jerzego Lajstowicza” przedstawia jeden z wielu epizodów, mających miejsce 31 sierpnia 1982 roku. Ekspozycja za-

Jerzy Stanisław Lajstowicz, gdy zobaczył demonstrantów na ul. Odrzańskiej, zrobił im zdjęcia z ukrycia

wiera 26 fotografii kolorowych, wykonanych na filmie diapozytowym – zapowiadają twórcy wystawy.

Autorem zdjęć jest Jerzy Stanisław Lajstowicz, rocznik 1949 – wrocławski twórca niezależny. Blisko współpracował między innymi z Ośrodkiem Teatru Otwartego KALAMBUR i Ośrodkiem Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych. Zdjęć takich, czyli w kolorze, przedsta-

wiających manifestacje uliczne z okresu PRL jest bardzo mało. Królowała w tym czasie fotografia czarno-biała. Ich autor przez przypadek znalazł się na ulicy Odrzańskiej i z ukrycia udało mu się sfotografować starcia demonstrantów z ZOMO. Warto więc wybrać się do Arsenалу, by zobaczyć ten wyjątkowy moment.

Z okazji rocznicy

Wystawa została zorganizowana z okazji 40. rocznicy pro-

testów sierpniowych i można ją będzie oglądać w Muzeum Miejskim Wrocławia, oddział w Arsenale (ul. Cieszyńskiego 9), do piątku 30 września. Muzeum czynne jest od środy do soboty w godz. 11–17, a w niedziele od 10 do 18. Bilet normalny kosztuje 15 zł, ulgowy – 10 zł, a rodzinny – 30 zł. W czwartki wstęp na wystawę stałe jest bezpłatny.

➤ **Więcej na muzeum.miejskie.wroclaw.pl**

Ekoeksperymenty: małe kroki, efekt wow

EkoEksperymentarium to wystawa, pozwalająca sprawdzić, jak nasze codzienne, małe czynności mogą wpłynąć korzystnie na środowisko. W Galerii BWA na Dworcu Wrocław Główny można zobaczyć przestrzeń stworzoną przez kolektyw Mamy Projekt.

Redakcja

Wystawa EkoEksperymentarium jest zbudowana na planie mieszkania: w salonie poznajemy sposoby na oszczędzanie energii, w łazience dbamy o każdą kroplę wody, w kuchni dzielimy się sposobami na gotowanie less waste, a w sypialni przeglądamy rzeczy i zastanawiamy nad tym, dlaczego warto mieć mniej. Projekt wymyśliły i realizują Małgosia Żmijska i Joanna Studzińska z kolektywem Mamy Projekt. Ilustracje przygotował Paweł Szlotawa, aranżacją przestrzeni zajęło się Studio Gdyby, koordynacją i produkcją – Joanna Kurkiewicz. – EkoEksperymentarium to wystawa do

eksperymentowania, a nie tylko oglądania – zapewnia Żmijska. – Na wystawie przekazujemy wiedzę ekspercką w przystępny sposób, dlatego każdy szybko zrozumie, co robić, żeby nie szkodzić środowisku – wyjaśnia Studzińska. Wystawa ruszy 23.09 i potrwa do 6.11. Wstęp jest wolny. Galeria czynna jest: śr.–czw. w godz. 12–20, pt.–nd. w godz. 12–18, w pn., wt. – nieczynne. Wystawa jest częścią projektu edukacyjnego, składającego się z portalu z grami (www.ekoeksperymentarium.pl) i programu zajęć w przedszkolach i szkołach podstawowych, które mogą zapisać się na zwiedzanie przez specjalny formularz na 1.wroclaw.pl/bwa-zapisy.

Interaktywny plac zabaw we WRO

Jeszcze tylko do końca września w Centrum Sztuki WRO będzie można pobawić się na interaktywnym placu zabaw Miniatury. To bezpieczna przestrzeń do wspólnego działania i doświadczania sztuki, stworzona z myślą o dzieciach, także ukraińskich. Znajdziecie tu autorskie miniatury i aplikacje sieciowe Pawła Janickiego, dzięki którym można tworzyć audio-wizualne formy, swobodnie eksperymentować z muzyką i obrazem. Centrum przy ul. Widok 7 czynne jest w śr. godz. 11–18, czw. 14–20, pt. 14–18, sob. 12–16. Wstęp jest wolny.

Letnie Brzmienia: Kaśka Sochacka

Letnie Brzmienia to cykl plenerowych koncertów na placu przed Impartem (ul. Mazowiecka 17). Przez całe wakacje grały tu gwiazdy polskiej muzyki: Ania Dąbrowska, Zalewski, Nosowska, Artur Rojek, Sobel, Mrozu, Kuba Badach, ale przed nami jeszcze dwa koncerty we wrześniu. 3.09 zagra Kaśka Sochacka, a 4.09 Kwiat Jabłoni. Koncerty rozpoczną się o godz. 20. Bilety można kupić na stronie www.eventim.pl. Można je także wygrać na portalu www.wroclaw.pl w zakładce Konkursy.

Złóż wniosek o stypendium

Do 30.09 można składać wnioski o stypendium artystyczne na rok 2023. Artyści mogą ubiegać się o roczne lub półroczne stypendium w wysokości 2500 zł miesięcznie w dziedzinie muzyki, teatru, sztuk wizualnych, tańca, literatury i filmu. Kto zajmuje się upowszechnianiem kultury, też powinien złożyć wniosek. Stypendia mogą być przeznaczone tylko na realizację konkretnych pomysłów artystycznych. Wypłacane będą od stycznia przyszłego roku. Wyniki naboru 16.12. Szczegóły na 1.wroclaw.pl/nabor-23.

Багато змін для пасажирів міського транспорту

Від кінця серпня почалися нові ремонти, а для мешканців Вроцлава це багато змін у русі автобусів та трамваїв. Перевірте, як подорожувати Вроцлавом.

Матеуш Любанський

Перебудова вул. Поморської

27 серпня почалися роботи, пов'язані із перебудовою вул. Поморської і пл. Сташіца. Маршрути змінили два трамваї та чотири автобуси. Роботи триватимуть близько 1,5 роки.

- Трамваї № 15 і 74 в обидва боки їздитимуть в об'їзд від пл. Сташіца, через пл. Великопольських повстанців, вул. Хороброго, Локетека, Дробнера до вул. Дюбуа.
- Автобуси № К, 142 і 257, що їздять з боку Ружанки у напрямку центру міста, від вул. Реймонта поїдуть в об'їзд вулицями: Ловецькою, Курковою, Дюбуа – до вул. Дробнера. Окрім цього, автобуси додатково зупинятимуться на тимчасовій зупинці на вул. Курковій (на рівні Стрілецької площі) і на трамвайно-автобусній зупинці на вул. Дюбуа (перед перехрестям з вул. Поморською).

TOMASZ HOŁOŚ

- У протилежному напрямку автобуси № К, 142 і 257 їздитимуть в об'їзд від Університетського мосту вулицями: Цибульського, Поморською, Дюбуа, Курковою і Ловецькою, до вул. Реймонта. На маршруті,

де рух відбуватиметься в об'їзд, автобуси ставатимуть на зупинках: Поморська (на перехресті вул. Поморської і Дюбуа), а також на тимчасовій зупинці на вул. Курковій (на рівні Стрілецької площі).

- Автобуси № 132 – в обидва боки – їздитимуть в об'їзд від пл. Великопольських Повстанців вулицями Хороброго, Локетека, Дробнера – до Університетського мосту.

Трамваї не їздять у район Біскупін

Від 27 серпня маршрути трамваїв № 2, 4 і 10 будуть скорочені до кільця на Олімпійському стадіоні.

На відрізку: Грюнвальдська площа – Бартошовіце – Грюнвальдська пасажири матимуть можливість скористатися альтернативним автобусним маршрутом № 701; автобуси їздитимуть із такою періодичністю:

- до 6.00 – кожні 7,5 хвилин;
- від 6.00 до 9.00 – кожні 6 хвилин;
- від 9.00 до 14.00 – кожні 7,5 хвилин;
- від 14.00 до 18.00 – кожні 6 хвилин;
- від 18.00 до 20.00 – кожні 7,5 хвилин;
- ввечері, тобто від 20.00 – кожні 10 хвилин;
- у суботу та неділю – кожні 10 хвилин.

Безкоштовний проїзд у громадському транспорті для усіх учнів з України

Від 1 вересня 2022 р. усі учні з України матимуть можливість безкоштовно подорожувати Вроцлавом. Це стосується також учнів, які навчаються дистанційно в українських закладах освіти. Таке рішення прийняли члени Вроцлавської міської ради.

Змінена ухвала Вроцлавської міської ради надає можливість безкоштовно їздити Вроцлавом також учням, які приїхали з України до Польщі після 24 лютого 2022 р. і навчаються в українських закладах освіти за дистанційною формою навчання. Йдеться про:

- заклади базової освіти,
- заклади базової середньої освіти,
- заклади профільної середньої освіти.

Таке право мають учні, яким не виповнився 21 рік.

Під час проведення контролю квитків в автобусах або трам-

ваях необхідно пред'явити документ, що свідчить про навчання в українському закладі освіти (такий, що подавався до Муніципалітету міста Вроцлава), а також документ, що засвідчує особу.

Якщо дитина навчається у школі на території Польщі, під час контролю необхідно пред'явити польський учнівський квиток.

Декларація, що свідчить про навчання в українському закладі освіти:

Батьки зобов'язані подати документ, що підтверджує навчання дитини в українському закладі освіти (дистанційно). Це необхідно для того, щоб діти та молодь були звільнені від обов'язку навчання у польському закладі освіти.

У Вроцлаві такий документ у формі декларації необхідно подати особисто до Канцелярії департаменту освіти в Муніципалітеті Вроцлава (вул. Г. Запольської, 4, кімната № 439 або надіслати поштою на адресу Департаменту освіти: Departament Edukacji, ul. G. Zapolskiej 4, 50-032 Wrocław.

Під час проїзду автобусом або трамваем:

- Майте при собі свій шкільний квиток – контролер може попросити Вас пред'явити його. Це дає Вам право подорожувати безкоштовно.
- Завжди тримайтеся за поручні, а якщо є вільне місце – сідайте.
- Поступіться місцем літній людині, вагітній жінці або батькам з маленькою дитиною.
- Зніміть рюкзак або ранець і тримайте його перед собою. Маючи його на спині Ви будете штовхати інших пасажирів.
- Не шуміть, не кричіть, розмовляйте тихо та не вмикайте музику.
- Якщо ви сіли не в той транспорт – не панікуйте. Зверніться по допомогу до водія.
- Не сідайте та не виходьте з транспортного засобу коли почуєте попереджувальний сигнал перед рухом транспортного засобу. Це небезпечно.

У твоєї дитини є талант? Приходь до одного з хорів, що у NFM!

Національний форум музики (NFM) запрошує наймолодших мешканців міста стати членами хорів, що діють при NFM. Національний форум музики (NFM) запрошує усіх хлопців віком від 7 до 10 років, які люблять музику і спів, прийти на прослуховування до Хору хлопців у NFM. Ця установа запрошує також усіх дівчат віком від 8 до 17 років, які люблять музику і спів, прийти на прослуховування до новоутвореного хору дівчат NFM.

Прослуховування заплановано:

- 1 вересня 2022 р., четвер, від 18.00 до 19.00
- 2 вересня 2022 р., п'ятниця, від 15.00 до 16.00

- 9 вересня 2022 р., п'ятниця, від 15.00 до 16.00
- 9 вересня 2022 р., п'ятниця, від 20.00 до 21.00
- 10 вересня 2022 р., субота, від 14.00 до 15.00

Як виглядає прослуховування до хорів?

Не треба заздалегідь записуватися та підготуватися, а прослуховування триває заздалегідь декілька хвилин. Діти, яких відберуть до хорів, потраплять до однієї з трьох груп: початківці; середньо просунуті; учасники концертів. Заняття хору є безкоштовними і проводяться двічі на тиждень: хлопці – щосередини і щосуботи, дівчата – щоп'ятниці і щосуботи.

Зустріч з дитячою письменницею Анною Ковальновою

Анна Ковальова – молода українська письменниця, яка пише твори для дітей і для дорослих. «Лілея і зоряний театр» – це книга, головною героїнею якої є дівчинка-пластунка. Разом зі своїм новацьким роєм «Лісо-

ві дзвіночки» вона досліджує природу. На наступні сходи дівчата отримують від сестрички дивне завдання – розповісти про будь-яке явище природи і сказати що в ньому особливого. Це історія про дружбу, родину і чар пластування. Зустріч у суботу, 3 вересня, в Centrum Historii Zajezdnia (вул. Grabiszyńska 184) в 14 год.

Wrocław gości arcymistrzów w brydżu

Polska para Krzysztof Buras i Piotr Lutostański zdobyła mistrzostwo świata w brydżu sportowym w jednej z dwóch najważniejszych konkurencji otwartych mistrzostw świata rozgrywanych w Hali Stulecia we Wrocławiu.

Blążej Organisty

Krzysztof Buras i Piotr Lutostański zwyciężyli w konkurencji par open. To – obok teamów open – najbardziej prestiżowa część zawodów World Bridge Series 2022, największej imprezy czterolecia w tej dyscyplinie.

Polacy najlepsi

Finał konkurencji par open brydżystów rozegrali w piątek i w sobotę (26 i 27.08). Zakwalifikowało się do niego 58 duetów. Polacy w ostatecznym starciu pokonali parę australijsko-nowozelandzką (Nabil Edgton i Michael Whibley). – Nasi reprezentanci zwyciężyli z bardzo dużą, jak na ten poziom rozgrywek, przewagą prawie czterech procent nad drugą w tabeli parą – opowiada Tomasz Wolfke, rzecznik turnieju i komentator Eurosportu.

Dla Krzysztofa Burasa i Piotra Lutostańskiego wywalczone mistrzostwo świata to największy sukces w karierze

– Prowadzili od pierwszej do ostatniej z 8 sesji dwudniowych zmaganiń końcowych i spokojnie dowieźli to do końca, wyraźnie dominując nad resztą stawki. Z tytułu mogli się cieszyć już kilka rozdań przed końcem finału – zaznacza.

Trzecie miejsce zajęła para ze Skandynawii: Geir Helgemo z Norwegii i Fredrik Nyström ze Szwecji.

42-letni Krzysztof Buras jest zawodowym brydżystą (klasa: arcymistrz światowy). Miał kilkuletnią przerwę w wyczynowej grze, ale niedawno wrócił, a zawodowo zajmuje się także analizą rynków finansowych. Jego partner brydżowy, Piotr Lutostański (klasa: arcymistrz międzynarodowy), jest dwa lata młodszy. W polskiej ekstraklasie reprezentują barwy klubu fudacjabridge24.pl.

Gdzie zobaczyć rozgrywki?

Mistrzostwa świata trwają w Hali Stulecia do 3 września i są transmitowane na: www.bridgebase.com, kanale www.twitch.tv/jcchochlik (z polskim komentarzem arcymistrza Jakuba Wojcieszka). Można je też oglądać w hali. Liczba każdego dnia – do 150. Bezpłatne wejściówki do odbioru w punkcie rejestracji.

Wielka Wrocławska na Partynicach

Przed nami najważniejszy dzień sezonu 2022 na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice. Już w niedzielę, 4 września, odbędzie się Wielka Wrocławska. W programie wydarzenia znalazło się nie tylko 7 międzynarodowych gonitw, ale również szereg atrakcji dla całej rodziny. Początek imprezy już o godz. 13.30. Wstęp jest bezpłatny.

Mateusz Lubański

Wielka Wrocławska – Nagroda Prezydenta Wrocławia to tradycyjnie już najbardziej prestiżowy dzień sezonu wyścigów konnych na Partynicach. Do udziału w 7 międzynarodowych gonitwach zgłoszono 59 koni, których doświadczeniem będą jeźdźcy z Polski, Czech i Szwecji.

Wielkie widowisko

To właśnie 4 września rozegrane zostaną najważniejsze gonitwy w całym 2022 roku: Wielka Partynicka – Nagroda Unico Logistics i Wielka Wrocławska – Nagroda Prezydenta Wrocławia.

– Jeźdźcy będą pokonywać tak widowiskowe przeszkody jak: skok trybunowy, przeszkoda wodna, przejście drogi, podwój-

ny żywopłot czy rów z wodą. W stawce Wielkiej Wrocławskiej znalazło się 9 koni, wśród których są m.in. Reki – zwycięzca z 2019 roku, trzykrotnie drugi Larizano czy zdobywca trzeciego miejsca w ubiegłym roku Haad Rin – wylicza Piotr Makarewicz z Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice.

Nie tylko wyścigi

W niedzielę na Partynicach będzie można podziwiać nie tylko konie wyścigowe, ale również uczestniczące w pokazach przepiękne wierzchowce czy najmniejszego konika świata – Ciuciu. Na piaszczystym czworoboku swoje umiejętności zaprezentują członkowie partynickiej sekcji wołyżerki, czyli akrobatyki na poruszającym się koniu.

– Wielka Wrocławska to również święto elegancji i wytwornego stylu. Przez cały dzień trwać będzie konkurs na najlepiej ubraną parę. Zdobywcy pierwszego miejsca pojedą w kwietniu na najważniejszą gonitwę przeszko-

dową świata – Grand National na torze Aintree w Liverpoolu – dodaje Makarewicz. Całe mnóstwo atrakcji czeka również najmłodszych, m.in. google VR, zawody „hobby horse” czy kuce z partynickiej stajni.

4.09 to najważniejszy dzień na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych

Tydzień w skrócie

Już 16 i 17 września we wrocławskiej Hali Orbita odbędzie się **V Memoriał Adama Wójcika** – ALBA Cup 2022. Obok gospodarzy turnieju, WKS Śląska Wrocław, wezmą w nim udział BK Nymburk, CBet Jonava i Enea Zastal BC Zielona Góra. Tegoroczny Memoriał będzie także okazją na uhonorowanie koszykarskich Mistrzów Polski z sezonu 2021/22.

Betard Sparta Wrocław przegrała w rewanżowym pojedynku z Włókniarzem Częstochowa 38:52 i tym samym pożegnała się z rozgrywkami PGE Ekstraligi. Wrocławianie zakończyli sezon na 5. miejscu.

WKS Śląsk Wrocław w 7. kolejce PKO BP Ekstraklasy przegrał z Rakowem Częstochowa 1:4. Jedyną bramkę dla miejscowych z rzutu karnego zdobył Erik Exposito. Niestety, różnica klas na boisku była aż nadto widoczna.

WYDARZENIA SPORTOWE

futbol amerykański

European League of Football: 4.09, godz. 15, Panthers Wrocław – Vienna Vikings (Polsat Sport Extra)

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa: 3.09, godz. 15, Stal Mielec – WKS Śląsk Wrocław (Canal+ Sport)

eWinner 2. liga: 4.09, godz. 13.30, KKS Kalisz –

WKS Śląsk II Wrocław

3. liga: 3.09, godz. 17, Centrum Piłkarskie Ślęza Wrocław – #Kłokoczyce, 1KS Ślęza Wrocław – Lechia Zielona Góra

Kupuj świadomie w Zajezdni Dąbie 3 i 4.09

W pierwszy weekend po wakacjach 3 i 4.09 w Zajezdni Dąbie – Czasoprzeźren (ul. Tramwajowa 1-3) kolejna edycja festiwalu #KupujŚwiadomie. W ramach wydarzenia organizatorzy zapraszają na: targi mody autorskiej i wzornictwa Fashion Meeting, targi kosmetyków naturalnych i wegańskich Natural Beauty, targi roślin, kwiatów i dekoracji Zie-

lono Mi, festiwal słodkości, kawy i czekolady Słodko Gorzko i zlot food trucków i restauracji Dzika Uczta. W sobotę i niedzielę stoiska będą czynne w godz. 11-18. Hasło #KupujŚwiadomie doskonale przedstawia ideę targów. To rozsądne kupowanie produktów, które spełniają odpowiednie kryteria. Są wytworzone z poszanowaniem ludzkiej pracy i środowiska oraz posłużą nam na wiele lat. Na wszystkie wydarzenia wstęp jest wolny.

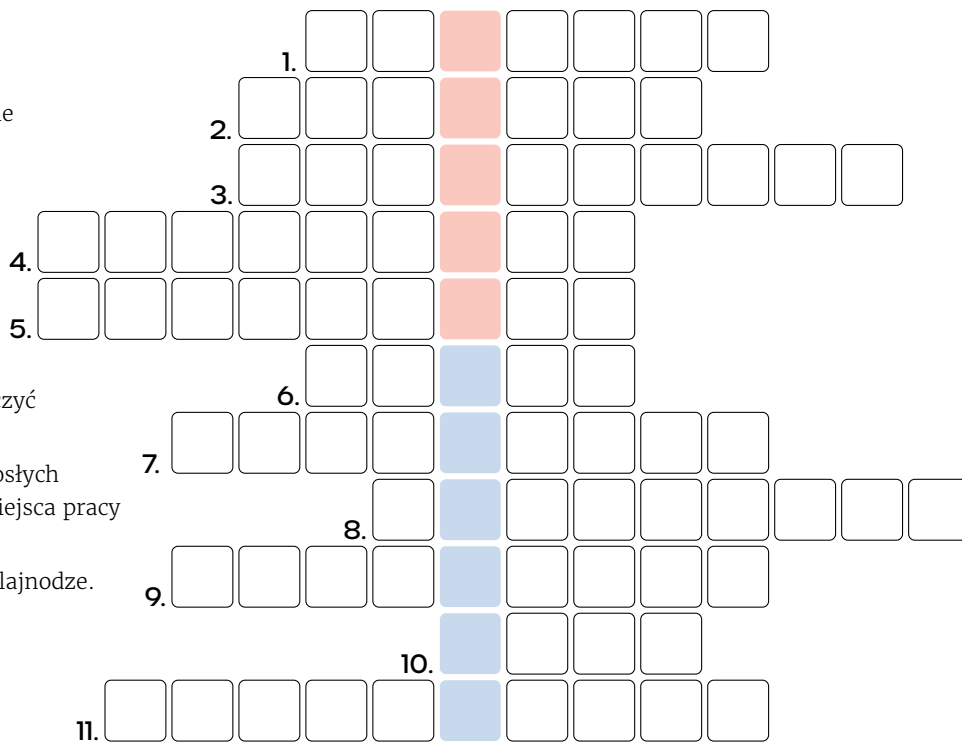
Festiwal Pierogów Świata na pl. Nowy Targ 9-11.09

Pierogi są znane i lubiane w wielu krajach na świecie. W każdym z nich są przygotowywane inaczej. Od 9 do 11.09 ich różnych i oryginalnych smaków będzie można spróbować podczas Festiwalu Pierogów Świata na pl. Nowy Targ. Będą indyjskie samos, tybetańskie momo, chińskie bao, włoskie calzone, hiszpańskie empanady czy gruzińskie chinkali. Nie zabraknie

również polskich, tradycyjnych pierogów. Na pl. Nowy Targ warto wpaść 9.09 (piątek) w godz. 15-21, 10.09 (sobota) w godz. 12-21, 11.09 (niedziela) w godz. 12-18. Festiwal ma formę tętniącego życiem targu, przepełnionego kolorami i aromata. Miejsca spotkań ze znajomymi i rodziną, gdzie pyszne jedzenie łączy ludzi, a pasjonaci gotowania mają okazję zetknąć się z oryginalną kuchnią innych regionów świata. Wstęp jest wolny.

KRZYŻÓWKA NUMERU 99

1. Wzywa na lekcje.
2. Wrocławski teatr muzyczny.
3. Szkolna lektura, której rękopis jest pokazywane we Wrocławiu.
4. Wybitny matematyk, profesor pracujący najpierw na lwowskim uniwersytecie, a potem wrocławskim, współtwórca Lwowskiej Szkoły Matematycznej.
5. Typ szkoły, w którym uczono się w Polsce przez 20 lat, obecnie zlikwidowany.
6. Niezbędny, by na wychowaniu fizycznym nauczyć się pływać.
7. Twórcze zajęcia organizowane dla dzieci i dorosłych przez różne instytucje, nazwą nawiązującą do miejsca pracy mechanika.
8. Marzenie miłośników jazdy na deskorolce i hulajnodze. Czasem powstają takie na boiskach szkolnych.
9. Tytuł dramatu Tadeusza Różewicza.
10. Kwietna, na wrocławskich skwerach.
11. Miejsce, w którym wypożyczają się książki

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy

operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **99.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić roz-

wiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **8 września** br. do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **15 września** br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać

raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do zdobycia są bluza i dwa worki z herbem Wrocławia. Zwycięzcy z nr. 97 (hasło: Sekretny Wrocław) to pani **Michalina** (bluza), pan **Rafał** i pan **Przemysław** (worki). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Pogotowie Ratunkowe: **999**
Policja: **997**
Straż Pożarna: **998**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadomiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **717702222**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **713443111** (pn.-pt., godz. 9-19)
Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **717724950** (pn.-pt., godz. 9-16)
Dla osób z niepełnosprawnościami: **717778961** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt., godz. 7.45-15.45)
Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **717777177** (pn.-pt., godz. 8-18)

Ważne telefony – inne

Dym ze spalania odpadów: **986** (24 h lub **713100646** (pn.-pt., godz. 7-14)
Chore lub ranne dzikie zwierzę: **717702222** (24 h) lub **717996700** (pn.-pt., godz. 7.45-15.45)
Bezpieński pies lub kot: **986** (24 h) lub **713625674** (pn., śr. – pt., godz. 9-16.30; wt., godz. 9-18.30, sob.-nd., godz. 9-15)
Awaria ZDiUM: **713760022, 19501** (24 h)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **713409655** (pn.-pt. oprócz śr., godz. 8-15, śr., godz. 8-17)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **713217270/71** (pn.-pt., godz. 7-21)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezione: **713760896** (pn.-pt. oprócz śr., godz. 8-14, śr., godz. 8.30-16)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **717777902** (pn.-pt., godz. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794123124** (pn.-pt., godz. 8-17)
Telefon Zaufania MOPS: **512198939** (24 h)

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062 Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Ewa Wapłak
Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław